

BRANSCHREGISTER

I detta register upptas en rad med firmanamn, en rad med adress- och telefonuppgift samt en rad text i varje 10,5 mm ruta. Annonserna ordnas i bokstavsordning inom varje branschkategori. Annonspis 10 kronor per gång och ruta.

ANTENNMATERIEL**ANTENNSPECIALISTEN**

Akersberga. Tel. 0764/211 42

Beamor och ground-plane antenner.

SVENSKA METALLVERKEN AB

Berlidarebangatan 17, Stockholm 16. Tel. 23 67 60

Aluminiumrör och -profiler. Antenntråd.

CHASSIARBETEN**BJÖRKHAGENS UGNSLACKERING**

Ystadsvägen 91, Johanneshov. Tel. 48 96 59

Krymplack, hammarlack

DICKMANS VERKSTÄDER AB

Igeldammgatan 24, Stockholm K. Tel. 53 22 15

DELAR**BO PALMBLAD AB**

Torkel Knutssong. 29, Stockholm Sö. Tel. 44 92 95

CHAMPION RADIO

Polhemsgatan 38, Stockholm. Tel. 22 78 20

ELFA RADIO & TELEVISION AB

Holländargatan 9 A, Stockholm 3. Tel. 240 280

FIRMA JOHAN LAGERCRANTZ

Värtavägen 57, Stockholm Ö. Tel. 63 07 90

GÖSTA BÄCKSTRÖM AB

Polhemsgatan 4, Stockholm K. Tel. 54 03 90

HÖRAPPARATBOLAGET

Kungsgatan 29, Stockholm. Tel. 23 17 00

REIS RADIO

Polhemsplatsen 2, Göteborg. Tel. 15 58 33

VIDEOPRODUKTER

Olbersgatan 6 A, Göteborg. Tel. 21 37 66

KOPPARTRÅD**E. SÖDERLUNDS TRÅDSPINNERI AB**

Kungsgatan 84, Stockholm. Tel. 53 10 46

MÄTAPPARATER OCH INSTRUMENT**INGENJÖRSFIRMA HUGO TILLQUIST**

Nybrokajen 7, Stockholm 7. Tel. 23 49 55

Serviceinstrument för TV och Radio

KUNO KJÄLLMAN

Södra Vägen 73, Göteborg. Tel. 20 87 27

Knight-Kits amerikanska instrumentbyggsatser

ZANDER & INGESTRÖM

Box 16078, Stockholm 16. Tel. 54 08 90

Generalagent för Heathkits byggsatser

RÖR OCH TRANSISTORER**ELEKTRONIKBOLAGET AB**

Barnängsgatan 30, Stockholm Sö. Tel. 44 97 60

RCA rör och transistorer

SVENSKA AB PHILIPS

Box 6077, Stockholm 6. Tel. 34 05 80

SVENSKA AB TRÅDLÖS TELEGRAFI

Fack Stockholm 32. Tel. 45 27 60

General Electric och Telefunken rör o. transistorer

SVENSKA ELEKTRONRÖR AB

Lumavägen 6, Stockholm 20. Tel. 44 03 05

SURPLUS**BO PALMBLAD AB**

Torkel Knutssong. 29, Stockholm Sö. Tel. 44 92 95

REIS RADIO

Polhemsplatsen 2, Göteborg. Tel. 15 58 33

VIDEOPRODUKTER

Olbersgatan 6 A, Göteborg. Tel. 21 37 66

TRYCKSAKER m.m.**BORGSTRÖMS BOKTRYCKERI & BOKBINDERI**

Motala. Tel. 163 55

Trycker allt från QSL-kort till tegelstenromaner

FRIDMANS BOKTRYCKERI AB

Kungsgatan 37, Stockholm. Tel. 23 13 00

Tryckning av QSL-kort

LENNART STRANDBERG

Queckfeldtsgatan 100, Nässjö

Tryckning av QSL-kort

SSA:s FÖRSÄLJNINGSDETALJ

Magnus Laduläsgatan 4, Stockholm 4. Tel. 41 72 77

Loggböcker, kartor, böcker, matrikel

UNDERVISNING**KÖPINGS TEKNISKA INSTITUT**

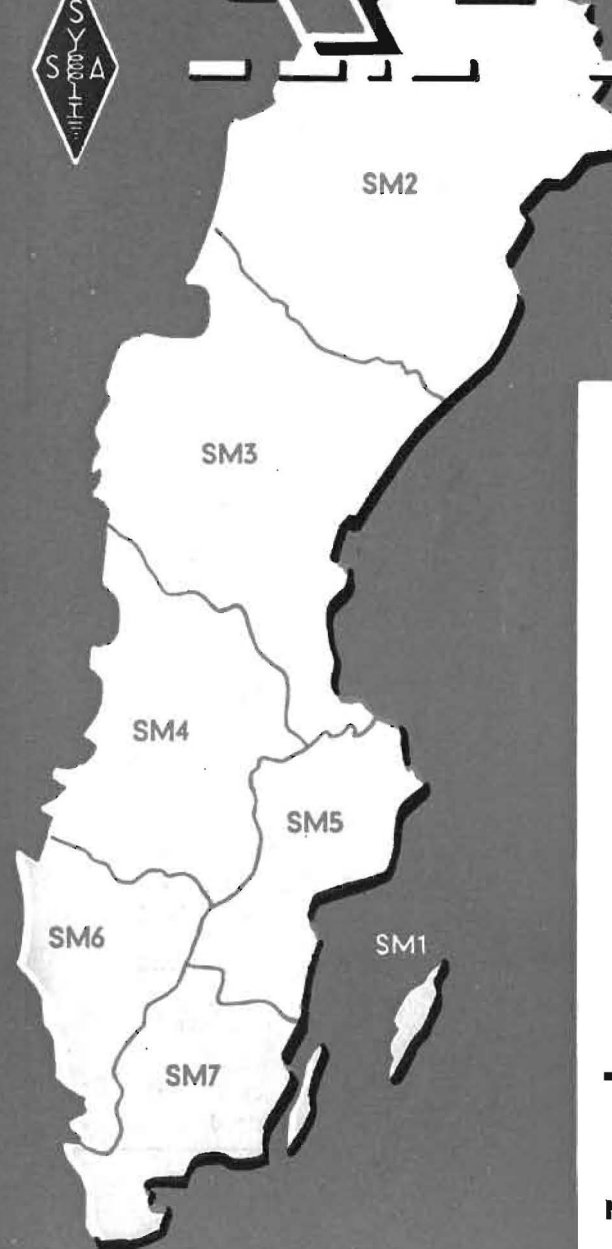
Köping. Tel. 113 16

NKI-SKOLAN

S:t Eriksgatan 33, Stockholm 12. Tel. 52 05 40

Bröderna Borgströms AB, Motala 1957

QTC



ORGAN FÖR SSA
Sveriges Sändare Amatörer

UR INNEHÅLLET

News från HQ	Sid. 4
Region I-möte i Bern	» 5
Quad-antennen	» 8
Om grid-dip-metern	» 11
Rävjakt	» 13
IGY	» 15
Variation av anodeffekten	» 16
UKV-spalten	» 16
DX-spalten	» 19
Övertonsoscillator	» 22

NUMMER

1

JAN. 1958

ÅRGÅNG 30

SSA:s styrelse

Ordf.: SM5ZO, Arne Schleimann-Jensen, Klingsta skogsväg 26, Danderyd. Tfn (010) 55 08 58.

V. ordf.: SM5AZO, C. E. Tottie, Erik Dahlbergsgatan 36/2, Stockholm Ö.

Sekr.: SM5ANY, Gunnar Lenning, Maltesholmsv. 129/7, Stockholm-Vällingby. Tfn 38 24 30.

Skattmästare: SM5CR, Ing. Carl-Göran Lundqvist, Näckrosvägen 35/6, Solna. Tfn (010) 82 23 26.

Kansliförest.: SM5AYL, Sylvia Fabiansson, Pepparvägen 3/7, Enskede. Tfn (010) 94 41 75.

Tekn. sekr.: SM5AQW, Jan Gunmar, Svartbäcksgatan 7, Uppsala. Tfn (018) 302 00.

QSL-chef: SM5DX, Folke Janebäck, Russinvägen 66/1, Enskede. Tfn (010) 94 16 04.

QTC-red.: SM5CRD, Lennarth Andersson, Stureg. 6 A/3, Sthlm Ö. Tfn (010) 62 52 18.

Suppl.: SM5AHK, Curt Israelsson, Inteckningsvägen 31, Hägersten.

Suppl.: SM5OH, Christian Lingen, Laduvägen 6, Lidingö.

Av styrelsen valda funktionärer:

Bulletinredaktör och -expeditör: SM5BCE, Erik Söderberg, Tjädern 4, Flemingsberg, Huddinge.

Rävjaksledare: SM5IQ.

Dipl.-manager: SM5AHK. Tfn (010) 185811

Distriktsledarna

DL 1 SM1AZK, K.-G. Weinbrandt, BB VII, Färösund.

DL 2 SM2BC, Börje Lindgren, Soldatgatan 3 C, Boden.

DL 3 SM3WB, Sven Granberg, Valbogatan 35 Gävle. Tfn (026) 298 80, ankn. 2013 (bost.) ell. 2441 (arb.).

DL 4 SM4IKL, Karl-Otto Österberg, Box 354 A, Vålberg. Bost. tfn Karlstad 424 39.

DL 5—Stor-Stockholm, SM5BCE, Erik Söderberg, Tjädern 4, Flemingsberg, Huddinge.

DL 5—Landsorten, SM5RC, Matz Bjurén, Högväg. 23, Nyköping 2, Tfn (0155) 137 85.

DL 6 SM6ID, Karl O. Fridén, Smörbollsgatan 1 A, Göteborg H.

DL 7 SM7MG, Sven Wiklund, Köpmang. 13, Höganäs. Tfn Höganäs 405 22 (bost.), 401 97 (arb.).

Testledare: SM6ID

NRAU-representant: SM5ANY

UKV-kontaktman: SM5MN

Bitr. sekr.: SM5AYL

Region I-kontaktman: SM5ZD.

Minneslista

SSA:s kansli, Magnus Ladulåsgat. 4, Stockholm Sö. Exp. 10.30—11.30. Postadr.: SSA, Stockholm 4. Postg. 52277. Tfn 41 72 77.

Försäljningsdetaljens postgiro: 15 54 48. Betala alltid per postgiro.

SSA-bulletinen går söndagar kl. 0900 på 80 m. (frekv. c:a 3550 kc) och kl. 1000 på 40 m. (frekvens 7016 kc).

QTC**annonspriser**

1/1-sida	175:—
1/2-sida	100:—
1/4-sida	70:—
1/8-sida	45:—
Bilaga	175:—

Alla annonser betalas genom insättande av beloppet på postgirokonton 522 77.

Sista inlämningsdag den 5:e i måna före införsningsmånaden.

MEDLEMSNALAR kr. 3:50

LOGGBÖCKER kr. 3:50 (omslag: blått, brunt och gult)

JUBILEUMSMÄRKEN kr. 2:—/200 st.

POPULÄR AMATÖRRADIO

häft. kr. 12:—, inb. kr. 15:—

UTDRAG UR B:29 kr. —:50.

TELEVERKETS MATRIKEL kr. 1:95

TEKNISKA FRÅGOR kr. —:75

STORCIRKELKARTA kr. 3:—.

MÄRKEN MED ANROPSSIGNAL

med nålfastsätn. kr. 3:50.

med knapp kr. 4:—.

LOGGBLAD FÖR TESTER kr. 1:50 per 20 st.

INTERN. AMATÖR CERT. kr. 3:—

SSA VÄGGKLÖPARE 5 färger, 33×63 cm. kr. 6:—

PREFIX- OCH ZONKARTA kr. 8:50

Sätt in beloppet på postgirokonton 15 54 48 och sänd beställningen till

FÖRSÄLJNINGSDETALJEN

Stockholm 4



ORGAN FÖR FÖRENINGEN SVERIGES SÄNDAREAMATÖRER

Red. och ansv. utg.: LENNARTH ANDERSSON (SM5CRD), Sturegatan 6A/3, Stockholm Ö

**GOTT NYTT ÅR!****NYTT ÅR**

DET ÄR VÄL SA för de flesta av oss, att vi kring årsskiftet ofta ser tillbaka på det förflutna året för att söka kunskap om de kursändringar, som kan vara nödvändiga för oss. Vi kanske måste korrigera kursen mot vårt mål för att komma rätt och för att få mest möjligt ut av vägen mot detta. Många obekanta faktorer kan medföra, att kursen blir svår att välja. Och det kan finnas okända skär på den kurs, som förefaller oss vara den mest direkta. Hur svårt är det icke att välja rätta kursen?

Jag tror emellertid, det finns en väg att följa, som för oss säkert genom ovissa faktorer och många svåra, till och med okända skär.

Denna väg kan vara svår att följa ibland, det medges, men jag anser den vara tillförlitlig. Det må sedan röra sig om problemställningar på det mera allmänmänskliga planet eller det må vara speciella sändareamatör-bekymmer såsom televisionsstörningar, rundradiostörningar, svårigheter med värd eller grannar beträffande den där nya beamen etc.

OCH HUR ÄR DA DENNA VÄG? Helt enkelt så här: Möt varje nu på samma sätt, som Du vill, nuet skall möta Dig. — Du tvekar på mitt förslag? Får jag visa Dig ett experiment? Bra.

Vi går in till min minste pojke. Han är knappt ett år. Jag ler mot honom. Han ler tillbaka, jollar och är lycklig. Tar jag på mig en annan — tyvärr alltför vanlig — min, blir han orolig, nästan rädd, börjar kanske gråta. Försök Du nu. Min pojke känner Dig inte. Han måste studera Dig lite, innan han vet, om Ditt smil är äkta. Det är det och Du får genvar. Han är som en spegel. Och det är vi allihopa. Ty det lilla barnet lever kvar inom oss. Det kan ta tid att nå kontakt med det, men det finns och det *kan* nås.

VI LEVER I EN TID, då det blivit en nästan normal företeelse att söka klara sig fram under hänvisning till sina rättigheter. Jag tror, det är mycket effektivare att tänka sig sin värld såsom en spegel och handla därefter. I stort som i smått. Icke minst, när Du skall klara av de där svårigheterna med televisionsstörningarna. Eller ta upp en diskussion om Din nya beams placering.

Ett lyckligt nytt år, allesammans!

Arne Schleimann-Jensen, SM5ZO

NEWS FRÅN HQ

Styrelsen har under året varit i kontakt med den kommitté, som haft till uppgift att utreda förhållandet mellan hyresgäster och -värdar vid uppsättningen av TV-antennar etc. En principiell överenskommelse mellan Hyresgästernas Riksförbund å ena sidan och Sveriges Fastighetsägareförbund och SABO (Sveriges Allmännyttiga Bostadsföretag) å andra sidan har nu träffats om att antenner kan få uppsättas efter individuell överenskommelse från fall till fall. Härvid skall ett belopp om 200:— deponeras som säkerhet för de skador, som kan tänkas uppkomma genom att antennerna faller ner eller genom att anläggningen i dess helhet på annat sätt förorsakar skadegörelse. Denna överenskommelse berör således endast medlemmar av ovanstående organisationer, men torde dock kunna tillämpas helt eller delvis i många fall även då det gäller uppsättningen av amatörantennar av olika slag.

Någon lösning på TVI-problemet utgör inte den nu nämnda överenskommelsen — snarare tvärtom, eftersom man kan tänka sig att en och annan amatörantenn kommer att uppsättas på en del tak som i övrigt hyser TV-antennar och FM-beamar. Är då TV-mottagaren

försedd med en mellanfrekvens om ca 21 MHz, lär det trots skärmning och filtrering bli svårt att förhindra TVI. Styrelsen håller kontinuerlig kontakt med Televerket, som just i denna fråga utfärdat rekommendationer för radioindustrien att göra sina konstruktioner med tanke på amatörernas frekvenser. Frågan är under fortsatt utredning. Det är styrelsens önskan att en överenskommelse skall komma till stånd på så sätt att konstruktioner enligt vad som antytts här ovan inte skall resultera i att de TVI-orsakande amatörerna behöver vara QRT så länge ombyggnad av TV-mottagaren ej skett.

Föreningens utgifter till Region I har för 1957 varit 85 engelska pund, dvs. omkring 1.230:—.

Styrelsen har i syfte att stimulera medlemmarna till ökad produktion av tekniska artiklar för QTC beslutat ersätta originalarbeten med 6:50/spalt, medan översättningar honoreras med 4:50/spalt. I båda fallen lämnas ersättning för illustrationsmaterialet endast om detta är renritat eller på annat sätt kan klicheras direkt.

Under senare tid har försäljningsdetaljen (FD) kunnat tillhandahålla en prefixkarta, som utarbetats och tryckts av HB9GJ, och dessutom en helt nytryckt souvenirduk. Vidare pågår undersökningar om möjligheterna att anskaffa viss svensk surplus-materiel att försäljas via FD.

Några exemplar av QTC:s äldre årgångar — 1954, 55 och 56 — kommer att tillhandahållas inbundna via FD.

Nu är det dags att

BETALA MEDLEMSAVGIFTEN

Med hänvisning till QTC 12/57 sid. 263 vill vi påminna om att medlemsavgiften kan inbetalas på vårt postgirokonton 522 77 före den 20 januari. Därefter utsändes postförskotten.

Vi uppmanar Er alla som beröres härav att komma ihåg att lösa ut dem.

—AYL

I SSA OTC har under senare delen av året invalts: SM3BOE, 3XJ, 4NE, 4NK, 4OS, 5OH, 5QN, 5SC och 5UN. — Som passiva medlemmar i SSA har invalts DL3MM och G3GUP.

Under DL-mötet diskuterades i första hand QTC och amatörernas aktivitet under innevarande IGY. Efter sammanträffande mellan representanter för Borgströms tryckeri i Motala och för SSA har en överenskommelse träffats om att arbetet med QTC skall ske efter ett detaljerat arbetsschema, som utmynnar i att tidningen skall vara medlemmarna tillhanda omedelbart före månadsskiftet, dvs. strax före utgivningsmånaden. Arrangemanget avses vara i full gång från detta nummer, som vi således siktar på att få ut före årsskiftet. Redaktören

har oinskränkt rätt och skyldighet att avvisa *allt* material för nästkommande nummer om det ej är honom tillhanda senast den 5:e i månaden. Det bör dock observeras att arbetsschemat ger läsarna några dagars frist för repliker, rättelser och s. k. insändare till nästkommande nummer.

För aktiviteten under IGY har MN utsetts att leda verksamheten på 144 MHz, medan KV skall omhänderta arbetet på 50 MHz.

För att underlätta redaktörens arbete har styrelsen beslutat utse CCE till testredaktör för QTC med uppgift att löpande publicera bestämmelser för och resultat av internationella tester av alla slag.

—ANY

IARU REGION I-MÖTE I BERN

Enligt den överenskommelse, som träffades vid den första Region I-konferensen i Paris 1950, skulle nya konferenser hållas vart tredje år. Sådana hölls också i Lausanne 1953 och i Stresa 1956. Enligt planerna skulle nästa konferens hållas först 1959. Då detta beslut fattades, förutsågs, att nästa internationella våglängdskonferens skulle hållas 1960 och 1959 års Region I-konferens skulle därför ha till huvudsyfte att förbereda försvaret av amatörfrekvenserna vid denna våglängdskonferens.

Genom Region I-organisationens kontakter vid Internationella Teleunionens (ITU) byrå i Genève erfors för någon tid sedan, att man där räknade med att våglängdskonferensen skulle komma att hållas redan i augusti—september 1959 (förmodligen i Genève). Härav följer naturligtvis att amatörernas försvarsförberedelser måste forceras och den första åtgärden i detta hänseende blev en snabbinkallelse av Region I:s exekutivkommitté för att draga upp riktlinjerna för den närmaste tidens arbete.

Sålunda möttes kommittén den 2 och 3 november i Bern under värdskap av USKA:s Berngrupp. När ordföranden, HB9GA, hälsade oss välkomna på Hotel Bristol kunde han

runt konferensbordet se en i det närmaste fulltalig kommitté nämligen generalsekreteraren G2MI, skattmästaren F9DW, DL1KV, YU1AA samt undertecknad, SM5ZD. Den enda saknade kommittémedlemmen var I1XX, som på grund av sin tjänst fått förhinder. Under första förhandlingsdagen var också ex-W3GG, nuvarande HB9IA, Gerald Gross närvarande. Han är biträdande generalsekreterare i Internationella Teleunionen och kunde ge kommittén synnerligen värdefulla upplysningar om läget på våglängdsfronten samt om organisationen av och förfaringssätten vid de internationella våglängdskonferenserna.

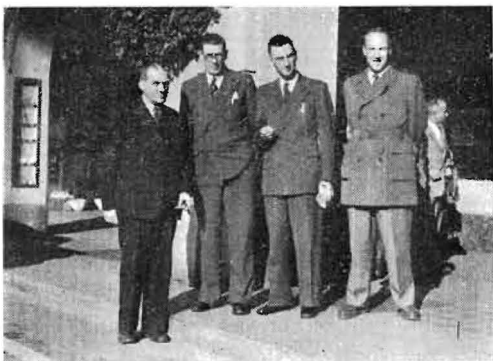
Huvudpunkterna på Region I-kommitténs möte voro naturligtvis amatörernas uppträdande inför de väntade attackerna mot våra frekvenser vid den internationella våglängdskonferensen, men därutöver skulle vi även gå igenom protokollen från tidigare Region I-konferenser och kommittémöten samt skaffa oss en allmän översikt över läget på amatörfrenten. Slutligen hade vi en hel del detaljspörsmål att behandla.

Eftersom väl de flesta SSA-medlemmarna saknar närmare kännedom om Internationella Teleunionens organisation och arbete kan det

kanske vara på sin plats att här lämna en liten sammanfattning av Gross redogörelse.

Unionen har till uppgift att reglera internationella frågor på telekommunikationsområdet och av dessa frågor är det givet att det är frekvensspörsmålen, som är av största intresse för sändareamatörerna. I Unionen kunna alla suveräna stater vara medlemmar, men i praktiken stå en hel del stater utanför och andra ha deltagit i Unionens konferenser men sedermera icke ratificerat dess överenskommelser, vilket förhållande i sin tur är huvudorsaken till de i viss utsträckning besvärliga förhållandena på banden.

Unionen skall enligt statuterna avhålla konferenser vart femte år. I verkligheten hölls den senaste konferensen i Atlantic City år 1947 och det är alltså de vid denna konferens träffade överenskommelserna, som nu bl. a.



Några av medlemmarna i Region I-kommittén på promenad i Bern. Från vänster: F9DW, HB9GA, SM5ZD. (Foto: YU1AA)

reglerar sändareamatörernas verksamhet. Mellan de stora konferenserna hållas vid behov särskilda möten, vid vilka specialfrågor behandlas.

Mellan konferenserna sköts Unionens löpande angelägenheter av ett permanent sekretariat, vilket är upprättat i Genève.

Orsaken till att det dröjt så länge innan någon stor konferens med ITU hållits beror dels på att genomförandet av de i Atlantic City träffade överenskommelserna tagit längre tid än beräknat dels på att det spända internatio-

nella läget i världen gjort det osannolikt, att några nya överenskommelser skulle kunna träffas. Nu har emellertid läget på banden stabiliserats så, att Unionen ansett det nödvändigt att man med 7 års försening träffas för att åtminstone göra ett försök till granskning av resultatet av den förra konferensen och göra därav betingade revideringar.

1959 års ITU-konferens kommer enligt de preliminära planerna att anordnas i Genève och börja omkring den 1/7. Tiden intill omkring den 1/9 utgör en förberedelse, vilken huvudsakligen ägnas åt arbete i olika kommittéer. Och sistnämnda datum börjar själva »huvudkonferensen», vilken kan komma att draga ut på tiden till fram i november månad.

Innan konferensen börjar, kommer de deltagande länderna att förbereda sina ståndpunkter i de olika frågor, som väntas komma upp på konferensen, bl. a. genom särskilda utredningar och sammanträden med intresserade parter inom resp. länder. Att underhandssamaråd dessutom kommer att äga rum mellan t. ex. de nordiska länderna är nog ganska troligt. Detta förberedande arbete är av ganska stor omfattning och torde nog påbörjas ett eller flera år före konferensen, dvs. redan nu.

Vid ITU:s sekretariat hade man intryck av ett allmänt missnöje med den nuvarande frekvensfördelningen. Speciellt trycker rundradion på för att få ökad frekvenstilldelning. I detta sammanhang nämndes en ganska intressant tysk undersökning rörande allmänhetens intresse för rundradiosändningarna på kortvåg. Denna baserar sig på undersökning av oxideringen på omkopplarkontakterna i rundradioapparater, inlämnade till reparation. Det hade visat sig att en köpare av en rundradioapparat under de första ca 3 veckorna efter anskaffningen utnyttjade kortvågsbanden men att därefter praktiskt taget intet slitage på omkopplarkontakterna fanns, vilket tolkades så att man efter denna tid knappast alls lyssnade på kortvågsrundradion. Trots denna erfarenhet äro kraven på frekvensutrymme för kortvågsrundradion mycket starka huvudsakligen beroende på den politiska betydelsen av denna tjänst.

ITU-sekretariatet ansåg sig slutligen ha anledning att hoppas på minskade krav på frekvenser för telefonförbindelser på kortvåg be-

roende på att de nylagda telefonkablar över Atlanten hade kunnat övertaga en del av den telefontrafik, som tidigare gått på kortvåg.

Rent allmänt trodde sekretariatet inte, att 1959 års konferens skulle komma fram till några betydande ändringar i fördelningen av frekvenserna på de »lågfrekventare» banden helt enkelt beroende på att man hade små förhoppningar om att kunna komma överens om något nytt. Men just därför ansåg Gross det vara av största betydelse att amatörerna voro beredda att försvara sina nuvarande band därför att om det var svårt att komma överens i de stora frågorna skulle riskerna bli störst att de ändringar, som dock trots allt måste göras, skulle gå ut över de ur kommersiell synpunkt svagaste tjänsterna, till vilka tyvärr amatörradion måste räknas.

I anslutning till ovanstående påpekade Gross att sändareamatörernas organisationer endast kunna delta i ITU-konferenserna som observatörer. All rösträtt tillkommer de nationella delegationerna och vid röstningarna har varje nation en röst oberoende av sin storlek, dvs. t. ex. det lilla Sveriges ståndpunkt har samma betydelse för omröstningarnas resultat som det stora USA. Gross underströk därför vikten av att alla amatöroorganisationer gjorde sitt yttersta för att få sina länders nationella representanter att inse betydelsen av att amatörerna fingo fortsätta sin verksamhet utan inskränkningar. Betydelsen av att amatörerna voro representerade vid konferensen låg främst i att de därigenom fingo tillfälle att genom sina observatörer i bakgrunden och genom påverkan direkt på de olika ländernas delegationer kunna inverka på besluten.

Efter det att Region I-kommittén sålunda genom Gross redogörelse fått bakgrunden tecknad för vad som kommer att ske vid nästa ITU-konferens kunde vi gå över till att närmare diskutera vilka åtgärder, som närmast bör vidtagas. Här är icke platsen att gå närmare in på alla de detaljförslag, som dryftades, utan jag skall inskränka mig till att redovisa de viktigare besluten. Dessa voro

att samtliga amatöroorganisationer snarast måste taga upp förhandlingar med resp. länders myndigheter, så att amatörernas intressen skulle bli beaktade redan vid de förberedande arbetena i resp. länder,

att Region I skall ge medlemsföreningarna närmare anvisningar för hur denna kontakt bör etableras och vilka förhandlingslinjer, som därvid böra följas från amatörernas sida,

att det var nödvändigt att anordna en Region I-konferens senast under sommaren 1958 för att skaffa organisationen en överblick över förhandlingsläget i de olika länderna och för att draga upp riktlinjerna för verksamheten under den för amatörernas existens så viktiga återstående tiden intill ITU-konferensen,

att Region I-organisationen skulle låta sig representera med observatörer under de viktigare delarna av ITU-konferensen samt

att det var nödvändigt att söka få alla medlemsföreningar och alla amatörer att förstå att allas medverkan vore nödvändig, om en för amatörerna gynnsam utgång av ITU-konferensen skulle kunna uppnås.

Sedan Region I-kommittén lämnat föreningarna de enligt ovan förutsatta närmare anvisningarna rörande förberedelserna för konferenserna torde det bli anledning att återkomma till hur verksamheten skall läggas upp i Sverige.

Efter att Region I-kommittén sålunda hade dragit upp riktlinjerna för de åtgärder, som borde vidtagas för att försvara amatörernas frekvenser, kunde vi övergå till att diskutera 1958 års Region I-konferens. Om denna kan det nu vara tillräckligt att nämna, att den kommer att anordnas i mitten av augusti på lämpligt ställe i Tyskland med DARC som arrangör. Det beslöts också att försöka ordna den under något enklare former än Stresa, där det hela kanske gick i en väl stort tilltagen stil. Förslag till föredragningslistor etc. kommer att inom den närmaste tiden tillställas de olika medlemsföreningarna tillsammans med inbjudningar till deltagande.

Av särskilt intresse är kanske att notera, att kommittén beslöt att inbjuda till ett VHF-meeting samtidigt med konferensen. Det har nämligen visat sig att vid tidigare konferenser den tekniska underkommitténs arbete huvudsakligen rört sig om VHF-frågor, varför det kunde vara motiverat att spara både tid och pengar genom att med denna konferens samordna ett möte med den speciella VHF-kommittén.

Av övriga ärenden, som skall tagas upp på konferensen, kan särskilt nämnas frågorna rörande tillstånd för ett lands amatörer att sända under besök i ett annat land, nödtrafiknät, rävjakter samt organisationen av och verksamheten inom Region I-organisationens exekutivkommitté.

Sedan vi hunnit så långt i förhandlingarna kunde vi som vanligt konstatera, att den för mötet bestämda tiden snart var tillända, och alla de andra frågor, som kommittén hade att behandla, måste likaledes som vanligt gås igenom i största hast. De viktigaste punkterna hunnos i alla fall med och jag vill här särskilt nämna granskningen av Region I-organisationens finansiella ställning. I »stridsfonden», dvs. de för representation vid nästa ITU-konferens avsatta medlen, finns sålunda f. n. nära 35.000 svenska kronor, vilket tillsammans med nästa års tillskott till denna fond bör ge amatörerna möjligheter till en stark representation vid konferensen.

När kommittéordföranden den 3/11 på kväl-

len förklarade sammanträdet avslutat kunde vi alla konstatera att ett par mycket arbetsamma dygn låg bakom oss, men att vi i varje fall hade uppnått det resultatet, att vi klarare kunde se de riktlinjer, efter vilka Region I:s sändareamatörer bör lägga upp sin verksamhet under de närmaste åren om vi med framgång skola kunna hävda vår existens vid nästa ITU-konferens. Och sedan vårt mötes resultat så småningom kommit de olika medlemsföreningarna tillhanda är det på dessa det ankommer att under tiden intill nästa Region I-konferens driva arbetet framåt och försöka få de ansvariga myndigheterna att klart inse betydelsen av att amatörradion även i fortsättningen tillåtes existera och samtidigt få de olika föreningarnas medlemmar att inse att var och en i sin stad måste medverka till att göra amatörverksamheten aktad bl. a. genom ett uppträdande i luften som hedrar rörelsen.

Stockholm i november

P.-A. Kinnman, SM5ZD

QUAD-ANTENNEN

Översättning av SM5KV

För att ge en liten teoretisk bakgrund till den nu så aktuella »quad»-antennen har en översättning gjorts ur QST nov. 1948 (!). Dessutom har i slutet av artikeln inskjutits en bilaga — hämtad ur Antenna Handbook 1956 — för att komplettera artikeln med nu kända värden och hoppas att detta stoff kan inspirera någon ev. några SM-hams att förtälja om erfarenheter av denna antenntyp.

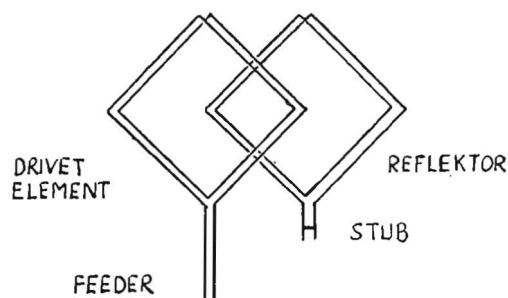


Fig. 1

Den gängse antenntypen på 10-metersbandet — 1948 — tycks vara »quaden», så kallad kanske på grund av att den är byggd som en fyrkant eller kvadrat, eller kanske därför att den totala längden på ett elements tråd är fyra halva våglängder. Den mest använda typen består av två varv, varje sida $1/4$ våglängd följt av en liknande konstruerad reflektor som visas i fig. 1. I reflektorn har insatts en »stub» för att få bästa fasning.

Eftersom den enda avsikten med att använda två varv i stället för 1 är att transformera upp impedansen (jfr folded dipole) är det lämpligt att se på det drivna elementet som en fyrkant med ett varv och den totala längden av en våglängd. Detta visas i fig. 2A. Den enda möjliga strömfördelningen, om antennen nedledningens strömmar äro lika och motsatta är den som visas med pilar. Det finns en strömbuk vid ingångspunkterna, B, och i det motsatta hörnet A. Strömminimum inträffar i hör-

nen C och D. Med slingan monterad vertikalt såsom på bilden kan strömmarna i de olika sidorna uppdelas i horisontella och vertikala komponenter. Se fig. 2B! Man ser att de vertikala komponenterna ta ut varandra medan de horisontella komponenterna äro lika riktade. Resultatet blir att antennen i detta läge blir horisontellt polariserad. Om hörnet B är slutet och anslutningen sker vid C eller D blir polarisationen vertikal.

Det har påpekats av W. van B. Roberts att antenner av detta slag kan betraktas som ett generellt fall, där en »folded» dipol är en begränsning och en kortsluten halvvågsfeeder som den andra ytterligheten. Om »folded» dipolen i fig. 3A sträcks ut i fyrkant som i fig. 3 så får vi slingan i fig. 2. Ytterligare utsträckning ger den kortslutna halvvågsledningen visad under 3C. Ingångsimpedansen håller sig vid omkring 300Ω och den vid halvvågsledningen är 0. Följaktligen kan vi vänta oss att impedansen i vilken slinga som helst formad genom utsträckningsprocessen skulle ha ett mellanliggande värde. Så vitt vi veta har ingen analys publicerats om denna särskilda form av antenn. Obs! Se slutet av denna artikel!

Som en radiator kan slingan i fig. 2 betraktas som likvärdig med två horisontella dipoler »stackade» vertikalt. Var och en har en längd som är lika med fyrkantens diagonal. Avståndet mellan dessa utgöres av den effektiva delen av strömbuken i varje böjd dipol. I dipolen CAD är största strömmen vid A men strömmen är också fördelad på CA och AD. Den effektiva delen är därför nedanför A men är närmare A än slingans centrum. Likaledes är den högsta strömmen i dipolen CBD vid B och den effektiva delen är närmare B än centrum av slingan. Då diagonalen i kvadraten är omkring $0,35 \lambda$ är delen mellan de två ekvivalenta dipo-

lerna mindre än $0,35 \lambda$. Nu är förstärkningen vid jämsides liggande dipoler med $0,35 \lambda$ avstånd omkring 2 dB och sjunker till 1 dB vid $0,25 \lambda$. Man kan därför vänta att förstärkningen i vårt fall rör sig mellan 1 och 2 dB. Å andra sidan är dipolerna något kortare än $1/2$ våglängd och denna minskning i längd kan väntas resultera i ytterligare förlust. Det är därför tvivelaktigt om en sådan slinga skulle ha någon betydande vinst framför en halvvågsdipol.

Detta resonemang bekräftades genom mätningar med en modellantenn, på 144 Mc. Fältstyrkemätningar där man jämförde fyrkantsslingan med en dipol visade att den förstnämnda hade en vinst av $\sim 0,5$ dB vid en höjd av 1 våglängd ovanför ett platt tak där mätningarna utfördes. Vid en höjd av $3/4 \lambda$ gav de båda antennerna samma styrka men under denna höjd visade den enkla dipolen en förstärkning över slingan där dipolen var 1,5 dB bättre än vid en höjd av $0,6$ våglängder — den lägst använda höjden. Detta uppförande med hänsyn till höjden kan kanske vara resultatet av det faktum att vid en given centerhöjd är ena dipolens hörn i slingan nästan $0,2 \lambda$ nedanför centrum. Om det förhåller sig så visar det vikten av höjden i ett »stackat» antensystem.

Användande av reflektor

Det tycks inte finnas något mer skäl till att använda »folded» eller »tvåwire» reflektor som i Fig. 1 än det finns att använda vikta parasitiska lelement i den vanliga typen av beam-antenn. Vikta antennelement förändra inte dess karakteristik när den ses »utifrån», det är helt enkelt ett sätt att göra impedansen lämplig för feedern. Den reflektor som användes i våra mätningar var en envarvsslinga som hade en sluten fasningstub i nedre hörnet.

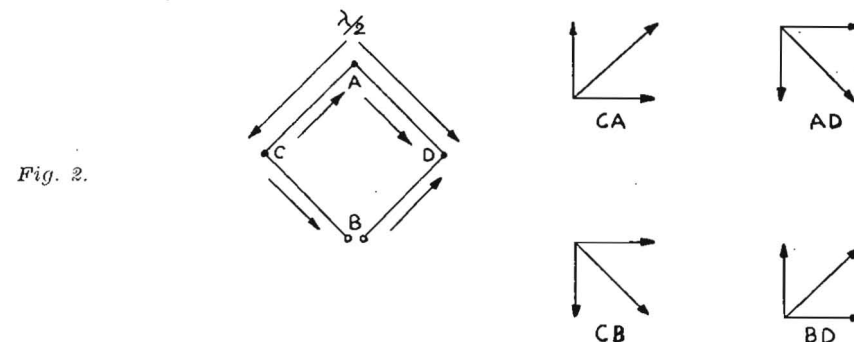


Fig. 2.

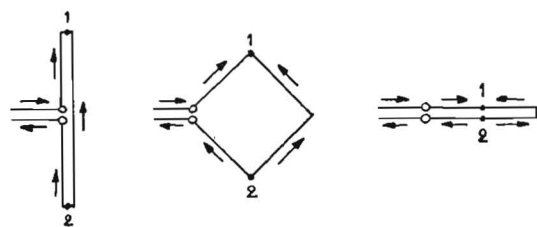


Fig. 3 (t.v.) och 4 (t.h.)

»Stuben» ger den induktiva reaktans, som fordras för att få det parasitiska elementet att verka som en reflektor. Mätningarna visade att när »stuben» var justerad till optimal längd så var förstärkningen 7 dB — avsevärt mera än som vanligen erhålles med en reflektor. Detta är utan tvivel resultatet av systemets form som inte har någon fysisk likhet med de vanliga raka elementen. Förstärkningen över en halv våglängds dipol vid den höjd som denna mätning utfördes — just under en våglängd — låg mellan 7 och 8 dB. Som jämförelse prövades en enkel reflektor av den vanliga typen på samma sträcka (0,15 våglängder) med en halv vågsdipol. Den uppmätta förstärkningen av denna typ låg lite över 4 dB ekvivalent med tidigare gjorda mätningar, fastän möjligt att detta inte är maximum som skulle kunna fås genom noggrann justering. I vårt fall användes hellre wireelement än rörelement. Icke desto mindre betvivla vi ej att quad-systemet med två slingor visar en anmärkningsvärd förstärkning över en enkel tvåelements beam — ett drivet element + reflektor. Quadvinsten över en dipol är jämförbar med den som man får med treelementsbeamar förutsatt att antennen är inställd på en höjd av minst en våglängd.

Då det visar sig vara liten skillnad i förstärkningen kan valet mellan en »quad» med två slingor och en tre elements beam göras på grundval av andra fördelar. Ur justeringssynpunkt tycks »quaden» vara enklare där det bara är nödvändigt att justera »stuben» än på reflektor och direktor i tre elementsbeamen — justeringar som vanligen påverka varandra. Fastän »folding» höjer det drivna elementets impedans sett från nedledningen, var det tydligt i våra tester att slutimpedansen inte passer 300 ohms feedern. Se bilaga 1! Inga enkla

anordningar fanns för att göra en bestämd mätning av dessa impedanser eller SWR på 144 Mc. Konstruktivt tycks det vara en fråga om val.

En alternativ metod att montera och »feeda» en »quad» visas i fig. 4. Strömfördelningen är lika utom att strömslingorna inträffa i mitten av de övre och undre trådarna och strömmimum i mitten av de vertikala elementen. Frånvaron av den vertikalt polariserade strålningen är mera tydlig i detta fall (en liknande princip användes i den välkända »Bruce curtain») och det är lika tydligt att de horisontellt polariserade komponenterna äro i fas. I fig. 4 är den maximala strömmen av antennen faktiskt horisontell och är åtskild med 1/4 våglängd. En antenn av denna typ, utan reflektor, visade en bestående förstärkning av ca 0,8 dB över en halv vågsdipol på alla höjder utom den lägsta (0,6 våglängder), där de två voro lika. Dess uppförande med en loopreflektor har ännu inte undersökts.

Till denna artikel fogas de värden vi nu — 1957 — ha att betrakta innan vi sätter upp »quaden» och börjar pröva den på dx-bandet.

Good luck!

P. S. Antennsystemet tros komma från HC1B, Ecuador.

Bilaga 1

Radiator alone	Imp.	110 ohms
- one loop version -	Gain over dipole	2 dB
Reflector spaced 0,20	Imp. of radiator	75 ohms
	Gain over dipole	10 dB
Reflector spaced 0,15	Imp. of radiator	65 ohms
	Gain over dipole	8 dB
Reflector spaced 0,10	Imp. of radiator	45 ohms
	Gain over dipole	8 dB
Director spaced 0,20	Imp. of radiator	50 ohms
	Gain over dipole	5 dB

Referenser:

- W. van B. Roberts, »Input Impedance of a Folded Dipole», RCA Review, June 1947.
R. G. Powe, »Gain vs. Element Spacing in Parasitic Arrays», QST, April 1947.

Grid-dipmetern och dess användning

Av SM5AQV, Åke Andersson, Skåpavägen 13, Enskede

Del III

När man börjar arbeta med en krets, där komponenterna består av strökapacitanser resp. ledningsinduktanser, gör man bäst i, att koppla spolen så löst som möjligt till det lindningsvarv, som bildas av kopplingstrådarna mellan spolen och kondensatorn. Om det gäller en sändare, kan »kondensatorn» mycket väl bestå av rörkapacitanserna i stället för en stor variabel sak. Efter att ha fått en smula erfarenhet kommer du med ganska stor säkerhet att kunna avgöra, var de långa kopplingstrådarna har resonans och var parasitkretsens farliga punkter befinner sig. Det finns ingen bestämd regel att följa. Det är klokt att använda någon tid, när man byggt en ny rig färdig, till att söka reda på de olika ströresonanserna. Det kan betala sig. Man kan t. ex. finna att ett slutsteg har stark resonans i anodkretsen på c:a 85,0 Mc. (Se QTC 11/56, sid. 261). Det kan då vara billigare att göra några små ändringar och därigenom förflytta resonansen bort från det farliga grannskapet än att skärma hela sändaren så väl, att det förhindrar den starka övertönen, som skulle bli resultatet, att komma ut. Har man riktig tur har gallret inte resonans på samma frekvens som anoden. Om även detta skulle inträffa, betänk då, hur svårt det skulle vara att bli kvitt det stegets uk-parasiter, om man inte hade hjälp av en grid-dippa.

Innan vi lämnar ämnet avstämningsskretsar, är det på sin plats med några få tips. När man försöker att dippa kretsar, som stå i förbindelse med rör, bör vanligen glödspänningen vara avslagen, lika väl som anodspänningen. Detta på grund av det faktum, att på vilket rör man än använder sig av, kan styrgallret och katoden fungera som en diod. Denna diod kopplad tvärs över en krets, kan sänka kretsens Q så mycket, att dippen hos grid-dipmetern kan bli så bred, att den är omöjlig att upptäcka. En annan illustration till detta problem är input-spolen hos ett grounded-gridsteg. Under normala förhållanden uppför sig spolen, som om den vore belastad med ett parallellmotstånd på ungefär 100 ohm. Det är emeller-

tid mycket viktigt, för att steget skall uppföra sig på ett riktigt sätt, att spolen är avstämmd till resonans.

Antennfilter (på sändare och mottagare) skall först provas utan att antennen är ansluten, eftersom denna belastar spolen och kan medföra ströresonanser.

När man arbetar i de begränsade utrymmen, som moderna chassier ofta erbjuder, kan det många gånger vara svårt att avgöra, om grid-dippen verkligen är kopplad till det krets, som man önskar, eller om den är kopplad till någon annan krets i närheten. Det enklaste och snabbaste sättet att kontrollera detta på, är att snedstämman den krets, som man vill prova, en liten aning med hjälp av trimmerkondensatorn, eller genom att peta på den »heta» delen av kretsen i fråga med spetsen av en blyertspenna (gamla modellen med trähölje!). (Vi ha funnit, att en lätt snedavstämning av detta slag är en bättre indikation på resonans, när det gäller uk-bandet, än den mera hårdhänta metoden att kortslua spolen med en skruvmejsel eller dylikt. Det skall erkännas, att en mera drastisk snedavstämning än den som blyertspennan erbjuder, kan erfordras, när man håller på med kretsar med lågt Q på låga frekvenser!) Denna sorts test kan också ge intressanta upplysningar om hf-spänningarnas fördelning runt i kretsen. Ju »hetare» punkten är, som man nuddar med blyertspennan, ju större blir reaktionen hos grid-dipmetern.

Vägledare

Vägledare uppför sig delvis som enkla avstämmda kretsar. Vi betrakta en vägledare av en viss längd, på vilken den ena änden kortslutits medan den andra lämnats öppen. På någon frekvens inträffar det, att ledaren är 1/4 våglängd lång. Om effekt kopplas till ledningen på denna frekvens, kommer den att uppföra sig som en parallellavstämmd krets. En hög hf-spänning uppträder tvärs över den öppna änden och hög ström kommer att flyta genom den kortslutna änden.

Om vi känner den fysiska längden hos en ledare och faktorn för våghastigheten för just den sortens ledare (den finns i olika handböcker och kataloger) kan vi beräkna den frekvens, på vilken ledaren i fråga är en våglängd lång. Å andra sidan, om vi känner resonansfrekvensen (vilken vi lätt kan mäta med grid-dippen) kan vi bestämma den effektiva längden. Våglängden i en vågledare är mindre än våglängden i det fria. För att erhålla den måste vi multiplicera våglängden i luft med våghastighetsfaktorn för ledaren i fråga. T. ex. för böjlig koaxialkabel är denna ca 0,66, för 300-ohmskabel ca 0,82 och för öppen ledare (400—600 ohms) ca 0,98. Grid-dippan kan kopplas till en kortsluten del av vågledaren genom användande av den kortslutande delen som en lågohmig link och koppla grid-dippan till den. När det gäller koaxialkabel, kan det vara nödvändigt att linda ett varv av innerledaren utanför skärmen, när man kortsluter ledningen, för att få en link att koppla grid-dippan till. Om det är omöjligt att åstadkomma en kortsluten ände på ledningen, kan mätningar göras i den öppna änden med användande av de metoder för kapacitiv koppling, som beskrivits i det föregående. Denna metod är mindre bra, därför att den adderade kapacitansen snedstämmer vågledaren lika väl som griddippan.

En vågledare, som inte är kortsluten i någondera änden kan ha resonans på halva våglängden. För att kontrollera denna sorts resonans, skall man koppla grid-dippan till centrum på ledaren, fastän det kan vara svårt att erhålla tillräcklig koppling. När det gäller koaxialkablar, som är $\frac{1}{2}$ våglängd långa, är det klart, att det inte är möjligt att koppla på mitten utan vi måste koppla i änden med hjälp av kapacitans.

Allt vad som ovan sagts beträffande $\frac{1}{4}$ -vågledare gäller även för $\frac{3}{4}$ -vågs, $\frac{5}{4}$ -vågs och varje vågledare med en längd, som motsvarar ett udda antal kvartsvågor. Vidare gäller allt, som sagts om vågledare med $\frac{1}{2}$ våglängds längd, för sådana med en längd som uppgår till $n \cdot \frac{1}{2}$, där n är 1, 2, 3, 4 eller 5 etc.

Om man inte vet den fysikaliska längden hos en ledare, kan en link hakas tvärs över ena änden och en serie prov göras för att kontrollera de olika kvartsvågsresonanserna. Av de avläsningar man sålunda erhåller, kan grundfrekvensen och därigenom den verkliga läng-

den erhållas, som framgår av följande exempel: Antag, att vi har en rulle RG-8/U och vill bestämma längden hos den. Man kopplar grid-dippan till en kortsluten ände. (Kontrollera först, att inte den andra änden är kortsluten. Detta sker med en ohm-meter.) Vi kanske finner dippar på 22,9, 16,3 och 9,8 Mc. När vi undersöker, vilken gemensam grundfrekvens dessa ger, finner vi, att $9,8:3=16,3:5=22,9:7=3,25$ Mc. En dip skulle också finnas på 3,25 Mc, om vi undersökte där. Detta resultat visar, att kabeln är $\frac{1}{4}$ våglängd lång på 3,25 Mc, dvs. på 92 meter. Elektriskt skulle den alltså vara en hel våglängd på $92:4=23$ meter. Eftersom kabeln har våghastighetsfaktorn 0,66 är kabeln fysikaliskt (verklig längd) således $0,66 \cdot 23=15,2$ meter lång. Detta exempel illustrerar också de otadliga resonanserna, som kunna uppstå, när man använder en icke terminerad vågledare. Man behöver icke förvåna sig över, att förvirrande resultat kan uppstå, när man mäter på antenner.

Dessa anmärkningar beträffande vågledare gäller endast sådana, som för tillfället äro öppna eller kortslutna. Om den är ansluten till en belastning såsom en antenn gäller inte det sagda. Om man önskar kontrollera en ledare, som är ansluten till en antenn vid den borte änden, måste man kortsluta denna ände och använda kapacitiv koppling vid den andra änden. Försäkra dig om, att den använda kortslutande ledningen har låg induktans, så att den inte orsakar fel vid mätningarna.

Kopplade avstämda kretsar

När två avstämda kretsar är kopplade tillsammans, är det något mera komplicerat att bestämma resonansfrekvensen för en separat del av kombinationen än det var när kretsen var »fri». Ett sätt att klara detta problem är att skilja kretsarna från varandra. Detta är ofta lätt att göra, när man håller på och konstruerar en sak. Men när en gång konstruktionen är klar, kan det vara opraktiskt att göra en sådan sak. Till exempel: När man håller på att konstruera ett TVI-filter, kan man justera de enskilda serie- och parallellkretsarna, vilka utgöra filtret, till de önskade frekvenserna, innan man kombinerar sektionerna till det slutliga arrangemanget. (Seriekretsar kunna, i förbigående sagt, kortslutas och behandlas som parallellavstämda kretsar.) Efter det man satt det hela tillsammans, är det ytterst svårt

att justera vågfällorna till de rätta frekvenserna, eftersom i ett typiskt filter alla justeringar påverka varandra.

Det skall erkännas, att metoden att trimma kretsarna, innan man löder in dem på deras slutgiltiga platser, inte är idiotsäker. Ofta äro de små ändringar av avstämningen, som kunna orsakas av flyttningen av komponenterna, för betydelsefulla för att kunna förbises. Ett av de största problem vi ha håkat på, är hur man skall linda spolarna till en Wallman cascode hf-förstärkare för UKV. Denna koppling har tre parallell-avstämda kretsar i serie. Kapacitanserna består vanligen endast av rörkapacitanserna. Det är nära nog omöjligt att skilja komponenterna i denna koppling åt, så att man kan trimma med hjälp av griddiposcillator, vilket helt enkelt innebär, att vi fortfarande använder den gamla hederliga »cut and try»-metoden i det här fallet. Icke heller är det praktiskt att skilja primär- och sekundärlindningarna åt på en hf- eller mf-transformator; deras avstämningar påverka varandra. Den

säkraste metoden i detta fall är att sänka Q på den oanvända lindningen genom att haka fast ett belastningsmotstånd (av storleksordningen 10.000 ohm) tvärs över den. Detta kommer också att sänka Q hos den spole, som man testar, men med ett gott val av värdet hos belastningsmotståndet, bör det vara möjligt att bibehålla en hyggligt skarp dip och ändå minska effekterna av avstämningen hos den belastade spolen.

Vi kan kanske hänvisa till det kapitel, där vi talade om metoden att använda blyertspennan till att testa resonansen med. Denna metod är också användbar, när det gäller kopplade kretsar. Och glöm inte, att det ofta inte är självklart att två kretsar äro kopplade till varandra. Till exempel är ofta ingångsgallret på en mottagares blandarrör kopplat till den avstämda kretsen på oscillatoren (olyckligtvis eller med avsikt).

Och feedern till antennen är vanligen kopplad till en antenn, som är i resonans...



Rävred.: SM5IQ, Alf Lindgren,
Östervägen 23/II, Solna

Gott nytt år på er

alla gamla och nya rävjägare! Och ni andra, som tjuvläser rävspalten, ni vet väl att ni kan få ett ännu godare och nyare år genom att börja jaga räv? Inte? Försök får ni se!

Det har inströmmat en del årsrapporter, vilka återges nedan. Men nog finns det väl mera att berätta om rävjagari här och var i landet? Rapporter och synpunkter är välkomna från alla håll där man har någon verksamhet inom vår gren av radiohobbyn.

Det visade sig för någon vecka sedan, att det hade varit värdefullt för mig att veta, var rävjakt bedrivs och vilka som håller i trådarna på olika platser. Med anledning av mitt TV-program om rävjakt inströmmade över 40 brev till SSA, varefter jag har fått sätta mig ner och skriva brev till cirka 15 amatörer runt om i landet för att försöka få besked i ovan nämnda frågor, så att varje frågande skulle kunna få veta, till vem han skulle vända sig.

På tal om det, här kommer en bön om hjälp:

I Uppsala finns det tre intresserade grabbar, som gärna vill bygga rävsaxar och jaga räv, men var finns intresset bland hamsen? Somnade det in efter IQ-AVC-CRD-missionsresan dit med både rävar och saxar 1952? Vem vill ställa sig i spetsen för att tillvarata grabbarnas radiointresse i första hand för rävjakten och på lite längre sikt — ett par år — för amatör-radion i allmänhet och SSA? — I Sala vill ett korpidrottsförbund ta upp rävjakt på programmet. Vem hjälper? — I Avesta och Grängesbergstrakten finns också intresse. — Från Eskilstuna, Rönninge, Nyköping och Kalmar kommer också förfrågningar. Viss kontakt har etablerats med radioamatörer, men blir det någon rävjakt? — I Alingsås är en hel orienteringsklubb (med en brorson till —OW i Västerås i spetsen) intresserad av att bygga och nyttja rävsaxar, men varifrån få rävar? Köping får väl anses ligga någorlunda nära både Arboga och Västerås, men vi kanske har någon potentiell räv på närmare håll? — Har du några tips om hur de här nämnda orterna ska förses med rävjakt, skriv till rävred. per extra omgående. Det vore synd om så mycket intresse skulle förfaras till ingen nytta. Grabbar som har kommit så långt att de verkligen skriver ett brev med anledning av ett TV-program, de har verkligen intresse, för min erfarenhet är, att skriva brev (och svara på brev) är något av det svåraste vi har för. — Beträffande alla frågare i Stockholm (22 st.) och Göteborg så har de givetvis tagits om hand av resp. rävjaktsorganisationer.

Årsrapport från Linköping

I LRA (Linköpings Radio-Amatörer) har bildats en särskild rävjaktsektion.

Antalet rävsaxinnehavare här är nu cirka 24 st., av vilka 16 st. byggt saxar under 1957.

LRA har anordnat 12 träningsjakter (8 dag- och 4 nattjakter), och dessutom har det varit livligt deltagande i Norrköpings (NRK:s) jakter och vice versa. 3 st. rävsändare har byggts.

SM5BUZ, Tore Nord, Vasav. 28, Linköping.

Årsrapport från Göteborg

Under året har 16 rävjakter förekommit här i staden. Av dessa har 4 st. varit exklusiva teknologtillställningar, som tillkommit på grund av för vackert väder och för tråkiga föreläsningar. Vidare har bland jakterna ingått en serie poängjakter, oxo avsedda för teknologerna, dvs. poängen, inte jakterna, som varit öppna för alla intresserade.

I staden torde finnas ungefär 25 rävsaxar, av vilka i genomsnitt hälften är med på varje jakt. Totala antalet aktiva rävjagare (och -innor) torde uppgå till minst 40.

I staden finns ingen speciell rävjaktssklubb, utan jakterna ordnas antingen av GSA:s medlemmar (5 jakter) eller av ETAFFCO (11 st.). GSA har en rävjaktssmanager, SM6ARV Veine Andersson, telefon 46 65 17.

Dessutom meddelas högtidligen, att den allmänna meningen här är, att ARX kommer med bra synpunkter i QTC. Vi vill jaga räv som ett roligt tidsfördriv och för att få luft och motion, och vi är inte så noga med millimeter-rättvisan, utan tycker att det kan vara tillåtet att ha tur. Så vi fortsätter nog med svårt gömda rävar och v-beamar som antenner. Det går faktiskt att jaga så också, även om stockholmarna inte tror det.

ETAFFCO/SM6ANC

The ETA Fox Farming Company Ltd.
Gibraltargat. 5 G, Göteborg S.

Höstjakt i Karlskrona i strålade väder

var det 20 oktober, förtäljer Blekinge Läns Tidning. Karlskrona Radioklubb arrangerade, och segrare blev SM7ANE Sten Jönsson, som tog både tidningens och klubbens vandringspris. Tvåa blev f.d. dubbel svenske mästaren SM7AJD Rune Engvall med gamle kämpen SM7QY Gunnar Ekström på tredje plats.

Mera om oldboysklass på SM

I nr 11/57 meddelades, att —EJ och —BMN var för sig inkommit med förslag om att någon sorts oldboysklass skulle inrättas vid SM i rävjakt. Eftersom inga konkreta förslag till utformning av bestämmelserna lämnades, skissade jag upp följande som utgångspunkt för diskussionen.

Alla tävlar i en klass och slåss om samma priser. Men liksom juniorerna dessutom tävlar om Läkerolpokalen (ny varje år) skulle old-

boysklassen tävla om något pris (fat, pokal el. dyl. med inskriptionen »SM i rävjakt 19...», bästa oldboy»).

Nu har inströmmat två brev. Det första kommer från en, som inte vill ha sin identitet röjd: »Kommer du ihåg på Stavsjö alla fryntliga farbröder med kulmagar som pustade kring i terrängen. De är roliga och nyttiga att ha med. Kunde man inte tänka sig extra tid, t. ex. 2 minuter per kilometer. Det blev en 10—15 minuter på en jakt och skulle ge 'de gamle' en chans.»

Från SM5BUZ med LRA:s majoritet bakom sig förordas också att alla tävlar i en klass, men att oldboysens tid multipliceras med en faktor k, som skulle variera t. ex. sålunda:

Ålder, år	k
0—15	0,8
16—35	1,0
36—40	0,9
41—45	0,8
46—50	0,7
51—55	0,6

och så vidare.

Eventuellt skulle man kunna ha tätare eller progressiv årsintervallindelning. Juniorklassen är även inberäknad. Tabellen är endast ett principförslag, och k-värdena får ju anpassas efter sändningsschemats utseende, banans längd m. m. Fördelen är ju att ingen av åldersskäl ska behöva känna sig handikappad och tappa intresset. Resultatet bör ju bli större tävlingsdeltagande. Vad säger förresten herrar oldboys själva om förslaget?

Så långt —BUZ. Välkomna med flera förslag och synpunkter, gärna även från »alla fryntliga farbröder med kulmagar».

Jag ber att få inleda diskussionen: Detta förslag är ju betydligt mer vittgående än det i nr 11 skisserade, som ju bara var avsett som en startimpuls. Under förutsättning att faktorn k kan bestämmas på ett för varje SM vettigt sätt, så fyller det väl alla krav på rättvisa. Fastställandet av k i relation till ålder och bana blir emellertid en mycket svår sak, och det blir säkert — i varje fall de första åren, innan tillräcklig rutin erhållits — en hel del gny efteråt. Men det är det ju förstas efter alla SM, fast bara högst en per år framför det, hi. — Juniorklassen tycker jag ska lämnas utanför k-metoden och gå som förut. Dels har vi aldrig (åtminstone inte här i Stockholm) sett yngre grabbar än 14-åringar på någon jakt — och aldrig yngre än 15-åringar på SM, tror jag — varför juniorerna inte skulle få några större chanser med denna metod. Dels beror juniorernas, speciellt 15—16-åringarnas, större svårigheter att hävda sig förmodligen inte så mycket på fysiska svagheter som på mindre erfarenhet, vilket a) inte avses som kritik, eftersom de rimligtvis inte kan ha haft tillfälle att skaffa sig den, och b) därför inte rättvist kan kompenseras med tidsavdrag. Vad säger juniorerna?

Sändningsschemat

i relation till huvud/ben-förhållandet kommenteras av Linköpingsgänget. Dessvärre måste både deras inlägg och årsrapporten från Stockholm stå över till nästa nummer.

SM i rävjakt 1958

söker ännu när detta skrives, den 2 december, sin arrangör. Frivilliga anmäl sig omgående, tack! — Självsöker jag en efterträdare som rävjaktsledare; en man har dock redan (nästan säkert) erbjudit sig. — Se under »Lediga platser» i rävspalten i QTC nr 11/57.

—IQ



Under denna IGY-symbol har ju till dags dato ej publicerats så många artiklar, men hoppas att IGY-spalten denna gång kan ge en resumé av vad som gjorts under det gångna året 1957.

En redan från början sen start försvårade organisationen men i början på sommaren hade följande utkristalliserats:

- I. En sändare för 50 Mc skulle byggas.
- II. Denna skulle medfölja den svensk-finschweiziska expeditionen till östra Spetsbergen.
- III. Om möjligt få den aktiv under sista delen av hösten.
- IV. Genom »sked» på 14 och 7 Mc via expeditionens »ordinarie» amatörsändare få besked om erhållna resultat.
- V. Expeditionens telegrafist »Charlie» Bäckstedt, SM5AQT, ansöker om tillstånd från de norska myndigheterna.
- VI. Passning på avtalade frekvenser genom ett lokalt nät.

Dessa sex löften ha nu alla infriats, och vart och ett skall nedan noggrant diskuteras.

SSA:s styrelse uppdrog åt SM5KV att söka planera samt ge besked om kostnaderna för 50 Mc-sändaren. Omedelbart gick förfrågan till »välkända» UKV-amatörer — via SM5MN — om bidrag, material + byggnadsarbete, men

resultatet blev synnerligen deprimerande. Då beloppet fixerats till 300 kronor kan var och en förstå att UKV-stationen inte kunde bli så exklusiv men detta skulle kompenseras genom en välvillig inställning från Spetsbergsoveratören, då denne bl. a. utlovade spänningar m. m.

Som konverter utsågs en RF26 och den fungerade till belåtenhet. Tidsbrist tvingade —KV till nil modifikationer. Som sändare fanns ej någon surplus att ta utan här uppbyggdes hela sändaren på ett mindre chassi med rörbestyckningen 6V6—3E29, där det sista röret skänkts av ordföranden SM5ZO. Tack! X-talstyrd på frekvens 50,030 Mc.

Antennen var placerad att bli en 3 elements beam, men fick skrinläggas då denna inte kunde vridas på grund av vädrets makter under den stundande polarvintern. Summan blev att det nu kommer att uppsättas en vertikal dipol. Som jämförelse kan nämnas att den japanska stationen JA1IGY använder tillika en vertikal dipol. Feeder 52 Ω coax. Detta var alltså 50 Mc-stationen och via telegram från LH3A-stationens kommersiella anrop — har mottagandet bekräftats.

Expeditionens ledare docent G. Liljekvist har givit sitt tillstånd att SM5AQT får disponera ung. 15 min. varje dag till regelbundna sändningar, så på den punkten fattas intet.

Varje intresserad amatör frågar sig nu: »Varför har inte detta delgivits de svenska amatörerna på ett tidigare stadium. Svar: a) Stationen skulle först vara på plats. b) Tillika aktiv. Under punkt b) måste tyvärr sägas att ej en enda signal hörts — en sak som också gäller de vanliga 7 resp. 14 Mc. Under månaderna juli, augusti, september, oktober samt halva november ha uppgjorda skedfrekvenser passats 3 gånger i veckan! Vid en förfrågan hos expeditionens kontaktman i Stockholm förklarades, att de dagliga göromålen voro så betydande att först då medlemmarna blivit vana kunde en ljusning skönjas för vår, dvs. SSA:s, del.

Så är situationen just nu och vi får alla hoppas att signalen SM8AQT/LA/P blir en aktiv och betydelsefull länk i de svenska amatörernas insats under IGY.

P.S. Enligt sist erhållna nyheter från Spetsbergen kan SM8AQT/LA/P komma i gång i slutet av december eller början av januari.

—KV

Variation av anodeffekten

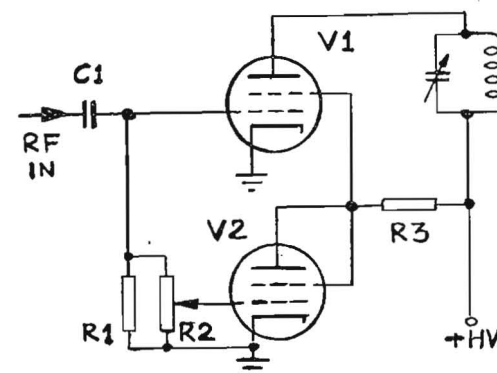
Denna anordning medger variation kontinuerligt från full output ned till praktiskt taget 0. Minimets storlek beror på clamp-rörets och R3:s möjlighet att sänka anodströmmen genom minskningen av skärmgallerspänningen. Anodströmmens värde blir samma som då nyckeln är »uppe». R2 skall vara avsevärt större än R1, så att dess shuntverkan kan negligeras. Ett värde av 500 kohm eller större har visat sig bra för bl.a. 807:or. Max. input erhåller man med den rörliga armen på R2 i ytterläget mot gallret på V1 och minimum med armen i motsatt läge, dvs. med V2 galler jordat. — Då HF införes över C1 till V1 galler, uppstår en negativ spänning över R1. Av denna negativa spänning tillföres V2 galler önskad del, så att röret delvis eller helt strypes och skärmgallret på V1 får spänning och steget därmed ger den output, som man önskar. — Denna anordning är enklare och billigare än den variabla trådlindade potentiometer, som man ibland finner i skärmgallret på något försteg för inställning av rätt drivning till pa-steget. Vid »tune-up» minskar man nu helt enkelt pa-effekten och sedan man hittat rätt avstämning, vrider man på med R2 och är klar för tfe.

SM6AII/Stig



Första spalten

det nya året är något hafsigt så här i övergången till QTC nya tidtabell. Det blir i stort sett sånt som inte fick rum i decembernumret jämte lite annat som nu kommer in. December-omgången i aktivitetstesten (strålände konds förresten!) kommer i februari. Sista manusdag för —CRD är den 5:te i varje månad enligt nya given, och före den 7:e måste allt vara sånt till tryckning. Det innebär, att jag måste ha brödernas epistlar senast den 1:a i varje månad. Kärva bud, boys. Tidningen ska nu komma ut den 28:e i månaden före. Under sådana omständigheter räcker nog inte förskjutningen av testen till sista tisdagen i månaden, som jag föreslog i december. Vi har vis-



C1=ordinarie block-kondensator.
R1=ordinarie gallerläcka.
R2=potentiometer, se text.
R3=ordinarie skärmgallermotstånd.
V1=driv- eller pa rör.
V2=clamp-rör, helst typ 6Y6.

Avkopplingar och drosslar har ej angetts på principskissen men skola givetvis inkopplas på vanligt sätt.

serligen vant oss vid tisdagarna, men hur är det med de svenska TV-programmen; är de inte kortast på onsdagskvällarna? Fundera på saken och kom med förslag!

Kommentarer till novembertesten

—7CPB: »Tyvärr var aktiviteten mycket dålig — inga SM5 eller SM6 hördes — och likaså condx.»

—5SI: »Conds föreföll medelgod. Jag upphör icke att förvåna mig över 7XN, då jag tror, att varje gång han tar i nyckeln, hör jag signalen även på baksidan av hans beam. 4NK är en pålitlig DX-station tack vare sina fasta sked-tider. Efter mycket besvär har jag äntligen fått kontakt med 4BIU, t.o.m. fyra gång-

er. 3WB har också QSO-ats flera gånger, ibland med mycket god ljudstyrka. Försöken med 3LX fortsätta, hittills utan säkra resultat, men vi bli icke modfälliga, utan till sist skall det nog lyckas att bryta barriären emellan oss. Den gångna månaden har icke uppvisat några aurora-QSO'n här.»

—7ZN: »Novembertesten var inget att skryta med. Min uppfattning är att aktiviteten måste vara vy dålig just nu. Jag tror aldrig att jag sänt så många cq i en tisdagstest utan svar som i denna. Condx var ej så dåliga, utan t.ex. qso med —5SI och —5UU gick utan vidare genom. Men vad gjorde alla andra stns som ligger närmare och på samma avstånd? Därav hördes intet här.»

—5CHH: »Det blev dåligt med 2 m dx denna test. Ropade länge på 4NK och —7ZN men nil.»

—4BIU: »Första testen med nya pa:t med lite högre effekt (120 W). Har sedan dess gått fram till Sthlm varje kväll samt qso:at LA4VC i Oslo med 559 på båda håll. Bd aktivitet i testen men fb condx.»

—7BOR: »Omgången ganska matt med medelmåttiga conds och dålig aktivitet. Själv loggade jag endast tre stns, mycket beroende på att jag inte kom igång förrän vid 23-tiden.»

—5UU: »Det roligaste i en aktivitetstest är i alla fall inte de många dx-en, utan att få hälsa en gammal UKV-are: välkommen tillbaka 5RT! — Det gläder oss! — För övrigt var ju inte konds så värst lysande. Den byiga vinden svajade antenngrenen högst betänkligt och antennen ville bara vrida sig medvinds. 4BIU var det dx, som kom in stadigast och starkast med sina nya 120 knutar! Jag väntar fortfarande på vårt första QSO. — QSB var för det mesta rätt besvärande. Skulle föreslå, att tiden 19—20 användes mest för DX, lokalstationerna hoppas man ju på i alla fall. All ragchewing i större skala (eller ens) borde förläggas till andra tidpunkter, det är ju förargligt att höra vissa DX upptagna i dyl. angelägenheter, i vilket fall man ju går miste om event. två st. Under en test är det ej ohövligt, men synnerligen lämpligt vara kortfattad även på nödvändiga msg som ibland kunna vara berättigade och bör äga rum.»

Ytterligare kommentarer 50 Mc

—5CHH: »När —6BT och jag diskuterade 6 m dx per telefon, kom vi underfund med att det går betydligt lättare att köra dx från Göteborg än från Stockholm. Här ligger vi tydligen i dx-utkanterna för 6 m. W-hamsen kör mest foni, det verkar som om en del av dem inte äger en nyckel ens, för när jag bad W4EQR slå sitt call på cw, för att jag skulle bli 100 % säker på det så visade han cw i luren! Jag fick callet ok!»

SM6—2917 i brev den 6/12: »Abt 50 Mc så var det bandet öppet nästan dagligen under november. Men nu är condsen tydligen på nedgång, för nu de sista dagarna har bandet varit öppet mot W endast en timma omkring kl.

1700. Jag har nu loggat cirka 280 W-stns och 12 VE-stns. Har även anmält mig till ARRL IGY Project.»

—5SI: »Har två gånger ropat på 6 m och därvid använt enbart telefoni med input 6—10 watt. Resultat sammanlagt 5 qso:n med Kanada och USA. Signalstyrkorna i regel S9.»

SM6—2917: »Nu har jag skaffat mig en RF. 26 för att avlyssna 50 Mc-bandet med. Fick convertern den 2 nov. Samma dag monterade jag upp min beam för 50 Mc, en 3 element roterande. Detta var klart vid 14-tiden. Jag koplade in RF-26 till min Geloso, tog ström från en separat likriktare och anslöt antennen. Ratade över bandet och fick plötsligt höra en stark foni-stn. Det var ett fint DX: W1GKE. Han kom in med fin signalstyrka RS: 59. Sedan hördes många W-stns samt några VE-stns mellan kl. 1400—1745. Under denna tid hörde jag 16 st. W1, 2 st. K1, 7 st. W2, 6 st. K2, 3 st. W3, 2 st. W7, 2 st. W8 och 5 st. VE-stns. Många stns låg på S8—9 men med QSB. Den 3 nov. kl. 1723 hörde jag W1QCC/VE1. 4 nov. var condx ufb. Lyssnade på middagen. Då började -stns komma igenom. Sen lyssnade jag inte förrän vid 17-tiden, hörde då att SM6BTT hade QSO med W5PDE och W5VY. Det hördes med fb sigs. Sista stn jag hörde på bandet innan det dog ut kl. 1735 var W5VY. Nästa dag var bandet öppet fram till kl. 1740 och condx under eftermiddagen var ufb. 6 nov. var 6 m öppet mot W-land ända till kl. 1818. Men med betydligt sämre signalstyrkor. Bandet höll tydligen på att dö ut, vilket också blev fallet, för den 7 nov. hördes ingenting. Under tiden 50 Mc-bandet var öppet loggade jag 124 olika W-stns. Hörde samtliga W-distrikt utom W6.»

—3BHT: »utdrag ur 50 Mc logg den 17/11: SNT 1115 Oidentifierbara sigs som ej funnits på bandet under den gångna veckan.

1345 Sigs som ovan, nära 100 % sure ham-qso.

1550 W4TKE 579 qso med LA9T (ohörbar?).

1554 K4BLA 46/85 clng SM7ZC?

1556 W4HZG 585 clng LA9T.

1558 W4UUF 44/85 clng LA9T.

1600 W4FBL 45/85 clng cq.

Rx: RF26 + 7 rörs super. Ant tills vidare långvågsantenn W0Wo. Tx: ej färdig p.g.a. avsaknad av xtal.» (Den 11/11 hörde —3BHT hur CN2AO kl. 1425 SNT på 28 Mc meddelade att han hörde W- och VE-stns med vy fb sigs.

LA9T, VHF Manager i NRRL, har haft vänligheten att sända ett brev med följande spännande innehåll:

»Jeg hadde i flere dager jaktet på båndet og merket at MUF etterd hvert steg oppover +. Hele uken hørtes oppover til 40 Mc. drossje stasjoner o.l. i USA. Etterhvert plasket noe lesbart inn også høyere.

Lördag 26. okt. lyttet jeg fra kl. 1400 GMT til 2100 GMT. Kl. 1500 kom en W3OMD? inn med signaturen kun en gang. Dette gav håp — men sikker var jeg ikke på at det var riktig.

Lit seneret hørtes en Wstn kalle SM5CH(H).

Söndag tegnet til å bli DX dag og ganske riktig kl. 1240 GMT kom første W stn inn, jeg kjørte med krystall på 51,7 Mc. Men denne freq. så ikke ut til å nå frem. Det var kun i begynnelsen av båndet at etterhvert cw og fone stns tordnet inn. I en hast fikk jeg fikset på VFO en slik at jeg fikk den til å gå.

Det første CQ blev sendt på ca 50.2 kl. 1342 og ubeskrivlig var den følelsen da W2UTH svarte — jeg glemte næsten å svare i bare ekstase. Det er slike øyeblikke en bare opplever en gang i sitt liv. Og så fulgte den ene stasjon etter den annen.

Her er rekkefølgen:

1342 GMT W2UTH 599 min rapport var 539
1355 K2ITP 569
1405 W1ELP 579
1415 W1FTX 559
1428 K2HPN 599
1440 W1L? 4/5 6 fone. Dette var den eneste qso jeg forsøkte på fone.

1445 W1KHL 569
1455 W4UMF 59/39
1459 W1LGE 599
1531 W3OJU 569
1544 W4MMF for annen gang og med ham ebbet båndet plutselig ut.

Utstyr var:

Rx: Hallicrafter SX-42. Tx: SCR522 modifisert litt og ca 10 watt. Antenne 6,5 meter dipol 300 ohms feeder.»

Elfa-konverteren omändrad till 50 Mc

Ett bra tips från SM5CHH:
»En bra 50 Mc konverter har jeg byggt av Elfes 144 konverter-byggsats med andre spolar og xtal forstås.

Spolarna L1 4 varv, L2 15 varv 0,7 mm ECU, L3 ca 20 varv 0,3 ECU 7 mm diam., L4 15 varv 0,3 ECU, L5 13 varv 0,3 ECU, L6 90 varv lika, L7 12 varv 0,3 mm ECU L8 ca 20 varv 0,3 mm ECU med uttag vid 8 varv, L9 och L10 2 varv vardera. Xtal 8 Mc el. dyl.

L6 försågs med järnpulverkärna i stället för mässingsskrub, vilken placerades i övertonskopplingen (3:dje) för xtal för att kretsen ej skulle självsvänga. L7 försågs med järnpulverkärna oxo. I övrigt är konverteren byggd exakt som 144 Mc konvertern.

Norska stns på 50 och 70 Mc

Från LA9T har jag mottagit följande msg:
»Følgende har hittil fått tillatelse til å nytte 50—54 Mc og 70 Mc båndene.

LA2F Odd Falch
LA2ED Georg Lund
LA5YE Hallvard Heggtveit
LA7WA Kjell Smedsaas
LA7Y Christian Amundsen
LA8RB Magne Ekelund
LA9T M. Brostrup Landstad.

Av ovenstående stasjoner har LA7Y og LA9T allerede arbeidet på båndet 50—54 Mc.»

Från norrskensfronten

Endast en rapport föreligger. Det var —4NK som hade —6ANR med 576 den 6/11.

Den 29 sept. hörde PAØFB TF2GD på Island via aurora! För samma kväll har DL3VJ rapporterat att han hörde en SM4 (var det Basse, männe? —MN) och PAØRK att han hörde —5MN.

DL4CK åter qrv på 144

W3YHI, som under ovannämnda call körde 144 i Västtyskland åren 1949—52, kommer nu att köra med 500 W esb på 144 från Ramstein nära Kaiserslautern ett par år framöver. Qrg: 144,018 Mc. Uppgifter om hans antenn och rx föreligger inte.

Höstnöten

som vi irriterade läsekretsen med för några nummer sen, hade lockat en hel del knäppare. Hedersomnämmande får —5FJ och —6BTT för föredömligt klara och logiska utredningar.

Det är ju så att en omodulerad bärvåg i sig själv inte upptar någon »bandbredd». Att två omodulerade bärvågor likafullt kan uppfattas som olika »breda» hos en mottagare, beror på ett par andra omständigheter: mottagarens selektivitet och den inkommande signalens styrka.

Omsatt till det aktuella exemplet: i Emils rx kommer signalerna från lokalkompisen Oskar och den på annan ort bosatte C-amatören Karl in med säkerligen 40—60 db spänningsskillnad. Om Emil då har hf-volymen vidöppen för mottagning av Karls svaga signaler, är det fullt i sin ordning, om Oskars bärvåg förefaller »bred». I all synnerhet om Emils rx inte skulle tillhöra de mera selektiva.

Här finns rika möjligheter att fördjupa sig i spörsmål om den perfekta rx:ens selektivitetskurva och AVK, men ovanstående får väl räcka som grundsvär. För säkerhets skull har vi fått tekniske sekreterarens bekräftelse på att ovanstående är riktigt.

I övrigt kan man konstatera att det i hit-hörande frågor fortfarande blomstrar besynnerliga och ovanligt seglivade teorier om att den omodulerade bärvågen kan göras »smalare», om man har fler avstämda kretsar i sändaren (vi talar här inte om undertryckande av övertoner och parasitvängningar, som är en annan historia).

Avdelningen för fullvuxna beamar

—4BOI körde under decembertesten med sin nya 40-elementare på 144. Han hade bl. a. OZ7BB:s fonisigs 59 den kvällen. Mera därom i nästa spalt.

Distriktsvisa frekvensförteckningar

efterlyste jag för någon tid sedan. —5BPI har sänt sådan för hela SM5. När kommer övriga distrikt?

OZ7IGY

Frekvensen är 144,005 Mc. Olika bud om stationens sändningstider föreligger: kl. 1700—0045 SNT och kl. 1200—0000 GMT. Vare därmed hur som helst; det finns tydligen möjligheter avlyssna den på kvällarna, då kond-

sen slår. Rapporter därom sänds till EDR, Box 79, Köpenhamn K. Både troposfär- och aurora-rapporter har intresse.

LA-stns på 144

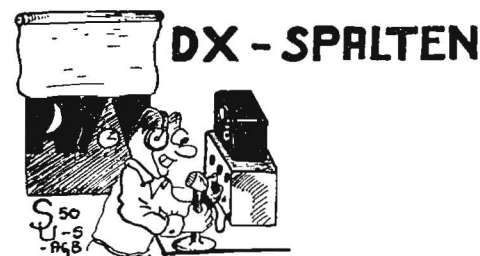
Från SM4BIU har vi fått nedanstående sammanställning, som Basse i sin tur erhållit underlag för från LA8ZF.

LA3AA	144,11	Oslo
8AB	144,14	»
8EA	144,15	»
9IF	144,25	»
4VC	144,38	»
1FA	144,48	»
4RD	144,70	»
5FA	144,72	»
3KF	144,86	»
9T	144,53	Moss
3JA	144,90	Kongsberg
8MC	144,02	Tönsberg
8ZF	144,24	Ski
7WA	145,00	?
8PD	144,67	?

Nyheter från Finland

En mycket givande brevväxling med OH1SM har gett inblickar i UK-livet hos våra OH-vänner. Timo, som själv är student och under terminerna ligger i Helsingfors och under ferierna i Björneborg, klagar över dålig UK-aktivitet men tror, att en uppgång är på väg. OH-stationerna ligger i allmänhet vid nedre bandkanten 144,0—144,2, exempelvis OH5PN m. fl. 144,00, —1NL 144,04, —6OY och —3SE 144,12, —3TT 144,12, —ISM 144,15.

—1NL fick för någon tid sedan sin 144 Mc stn förstörd vid en eldsvåda, men med känd sisu lär han, då detta skrives, vara qrv igen.



Från vanligtvis ounderrättat håll har vi under ed mottagit ett QTC från Sir L. I. D. Gufawk McClick de Bug (Dr. Phil., KNO2kl, RSM1kl, DSO, QRO, RTT samt VO), där han nog så väl förljuger om de omfattande förberedelserna för DXpeditionen »Martini Project» förliden månad. Vi tar alltså bladet från munnen och återger inom förtroende hans egna ord:

... »Vi började tanka raketerna 0615 GMT. Min co-pilot Odor var fullt sysselsatt vid kontaminatorn som måste neutraliseras mot den kraftiga gylfertstrålning vi skulle utsättas för i

Timo har med friskt mod startat en UK-spalt i SRAL:s förbundstidning Radioamatöreri, och vi önskar honom alla lycka till i detta ädla uppsåt.

Vidare startas fr. o. m. november i år en månatlig aktivitetstest, som går första veckosluttet i varje månad lördag kl. 1800—2100 GMT samt söndag kl. 0800—1100 GMT. Under dessa tester görs försök att qso:a SM särskilt kl. 2015—2045 respektive kl. 1000—1100 GMT.

Småningom hoppas jag att Timo kan återkomma med en fullständig stationsförteckning med qrg och qth.

Tryckfels-Nisse

tog i decembernr ut julen lite i förskott, förmodligen beroende på brådskan med detta nr. UK-spalten läses troligen inte i vida kretsar utan i vissa osv. I notisen om —5CHH och sputnikarna står att Paul sysslat med signalförändringar av dessa. På det att rikets förhållande till främmande makt fortfarande må vara gott, meddelas att det rörde sig om signalföljning.

På tal om tryckfel, kom det häromdagen brev från spaltens gamle bekant, Likströms-Oskar. Då han samlade ihop 1957 års QTC-nr för att sända dem till inbindning (ordentlig kille), kom han att kasta en blick i majnr, sida 106, vänstra spalten, under rubriken Kansllytt, skriver han. Där talades det om rostande *expansionskärlek* på kansliets tak. —Hvad försiggår egentligen på SSA kansli?! utbrister denne vän av ordning i ett nog så laddat inlägg.

—MN

pseudosfären. 0827 GMT visade hemaforen (som var automatisk) att tankarna började rågas och när oktanmätaren slog över till ett stadigt grönt sken var det dags att börja blamerisera kontraktorn. Plötsligt hördes en signal och då visste vi vad klockan var slagen. Fihyllerna skruvades på, det började brusa i reaktorn och en självning gick genom hela skrovet. Utifrån hördes en metallisk röst från ett audioskop: '...four... five... sorry... three I mean... two...' — då var klockan ju 0830 GMT — och Odor började metodiskt att lägga ut bärvågor, precis som det var uppgjort med KV4AA. Det började bli hög tid. Självskrivaren tickade belåtet och allt såg ut att klaffa. Plötsligt kände vi bara acceleration — vi hade startat. Jonodräkterna klubbade som smetade längs kroppen och Odor gnisslade med protuberanserna för han kunde inte röra en fena för att svara på de istadiga anropen från SM5BLC och några andra DX-jägare — hans högra hand höll obevekligt nyckeln nedtryckt; hur annorlunda skulle det inte varit om vi inte lämnat buggen bakom oss! Efter en timme hade raketerna slutat bluddra och vi

flöt in i kabylen för att lägga an mot målet — MARS!!! Martini Project var alltså på väg att förverkligas. Det viktlösa tillståndet p.g.a. Doppler-effekten gjorde sig påmint genom att vi hittade 80-metersbandet nere på långvågen, noga räknat på 455 kHz, varför det alltså bara kom ut lång signaler till oss där vi flöt omkring. Den oerhörda stillheten i kosmos började göra sig hörd och våra hjärtan snörptes vid tanken på far & mor. När jorden hade reducerats till en drivas storlek på visifonskärmen fann vi för gott att börja med farkosten och modersmålet. Nu hinner jag inte skriva mer, jag måste ut och skrapa bort rymdalger från det gamla skrovet.»

DX-red. hoppas naturligtvis att de djärva rymdresenärerna skall lyckas komma fram till Mars — kanske får vi veta hur det hela gick till senare i vår.

80 meter

verkar avfolkat på DX trots de långa antennernas natt — kanske blir det bättre under julen.

40 meter

har begagnats av Bosse, 5CXF, som legat åt UM8KAB, UA9, 3V8BY, PY, UAØOM och UG6KAA.

20 meter

har varit mest givande för Bo — han är med rätta stolt över ZM6AS 1130, FO8AG 0900 14335, ZC5AL 1500, ZK2AD 1915, YK1AT 1630, TI2VA 0500, CE9AE 2330, KC4USA 0730, VR6TC 0915 (Ooh!!), HR1JH 0900, HC1HL 0100, CR8AC 1845, XZ2TH 1730 och ET2US 1500. QSL har redan ingått direkt från HR1JH, CR8AC och även från FB8XX, körd 1700. Under CQ-testen kom XZ2TH in i loggen igen och vidare FP8AP och VQ3GC. SM5AJU i Linköping har stött på sådana saker som VK9IF, HL2AM, KR6RX, FF8AC, CR6AI, FB8AI, OA4BP, VS1HB, VS1HU och HQ, PZ1AP samt många LU, PY, KL7, VK, ZL och W. Leif använder 60 W input och en 40 meter zepp.

15 meter

har visat sig givande för Leif ity att han loggat XE1PJ, XE3AF, VK9XK, FB8ZZ, EL1P, SVØWQ/Kreta, VQ4CC, OQ5, CR6AI, KP4AZ, KL7 och KH6 samt KG1IV.

10 meter

var vidöppet under CQ-testen, särskilt mot W-land.

Strays

SM7BAU meddelar: HMS Älvsnaabben avsegelade den 12/11 mot Sydamerika. Rutten blir: Malaga—Freetown—Rio de Janeiro—Buenos Aires—Valparaiso—Panamakanalen—Barba-

dos—England och sedan hem. Riggen ombord är på 200 watt och fungerar på 80, 40 och 20 meter. Det finns sex operators ombord, varav en är ham och en ex-ham. Lyssningstider är bl. a. 0600—0700 SNT, 7010—7020 kHz.

Några adresser

ZM6AS: Civil Air, Western Samoa.
TF2WBG: APO 81, N.Y., N.Y.
VE7DC: 2754 W 20 Ave., Vancouver, Canada.
ET2US: MARS and Amateur Station. APO 843, N.Y., N.Y.
HC1HL: Box 691, Quito, Ecuador.
XZ2TH: 75 Bogyoke St., Rangoon, Burma.
HR1JH: USAF Mission to Honduras, c/o US Embassy, Tegucigalpa, D. C. Honduras.
CR8AC: Raul Fernandes, Box 32, Vasco da Gama, Portugues India.

I fortsättningen

författas spalten någon av de första dagarna i varje månad, varför bidragen är särskilt välkomna om de strömmar in strax före månads-skiftet.

Gott Nytt Ar
önskar

SM5ANY & SM5AQW, DX Inc.

Resultat från den 23:e ARRL-testen

Europavinnare:		Foni:	
CW:			
OK1MB	373326	F8PI	144480
Sverige:			
CW:			
SM3AZV	82579	SM6BDS	
SM4DN	54264	SM7EH	
SM5ANY	47040	SM5TL	
SM3AXN	33690	SM6VY	
SM5AOI	32079	SM5BZ	
SM6ID		SM6BGJ	
SM7BPO		SM5KB	
SM5IZ		SM5ATK	
SM2AQQ		SM5UU	
SM7MS		SM2CSA	
SM5ARR		SM2CAA	
SM5CCE		SM5CXF	
SM1CBC		SM5AHK	
SM4BPJ		SM4ASJ	
SM5BCE		SM3BCZ	
Foni:			
SM5WE	36143	SM5BIZ	
SM3EP	22755	SM6BTT	
SM5XP	20775	SM3BNL	
SM5LL	18315	SM5BFR	
SM2AKA	16905	SM5WC	
SM5AI			

Grattis på er!

ÖREBRO SÄNDARAMATÖRER PÅ ÖREBRO-EXPON



Örebro Sändareamatörers monter på Örebro-Expon. För säkerhets skull togs detta fotografi en kväll efter det att utställningen hade stängts, annars hade endast ett 50-tal Örebro-ryggat varit synliga på fotot, hi. Stationen är för närvarande bemannad av Kalle Gustavsson.

»Bättre sent än aldrig» är väl ett ordspråk, som passar bra att använda som försvar för detta referat, som nog verkar något senkommet, om man betänker att Örebro-Expon, den s. k. mässan mitt i Sverige, varade under tiden 7—16 juni 1957.

På den i samband med mässan anordnade hobbyutställningen stod Örebro Sändareamatörer som »toppdragplåster» efter att en av dagarna före mässans öppnande dominerat första sidan i den Örebro-tidning, som stod som pappa till hobbyutställningen. Det var en intervju, som gjordes med ÖSA:s ordf. —BBZ och sekr. —AG om klubbens verksamhet och amatör-radio i allmänhet. Så nog vet väl örebroarna att ÖSA existerar. Tanken var nu att med dessa rader få äran att disponera några kvadrant-centimeter och äntligen få bekantgöra vår existens även för QTC:s »prenumeranter».

För att återgå till utställningen så hade där monterats upp en komplett station som kördes övervägande på 20 m, men även några QSO på 15 och 40 m avverkades. Sändaren, som var på 120 W fone samt en BC-348 med RF-24 var ställda till förfogande av —AG. Dessutom hade —BVJ lånat ut sin HQ-129-X. Antennen var en 2×20 m dipol.

På grund av den mycket höga störningsnivån kördes förutom ZB, 4X4, ZC samt en VKØ, som —BTB kammade hem på CW, endast »vanliga» européer. Om man då tänker på att operatörerna endast reflekterade på QSO, som med något så när god kvalitet kunde avlyssnas av publiken i en högtalare, som i sin tur hade att tävla med ett slags »hobby-borr-såg-slip-svarv-putsmaskin», vars främsta uppgift tydligen var att föra oväsen, så var väl ca 150 fone-QSO med 22 olika länder i alla fall inte fy skam. Publikintresset var det aldrig något fel på, och det hände faktiskt en gång, att en annan utställare bad hamsen att slå igen stationen en stund, för att han skulle få »låna» publiken.

Detta om Örebro-Expon. Jag vill även här passa på tillfället att presentera ÖSA. Klubben bildades i januari 1957 och har nu ett 35-tal medlemmar varav c:a hälften med licens. Styrelsen består av —BBZ, —AG och —BIU. Sammanträde sker en gång per månad och dessutom har vi »fredagssked» på 2 m. Stencilerade beskrivningar på converters och sändare för 2 m har förfärdigats och starkt bidragit till ett alltmer ökande UK-intresse.

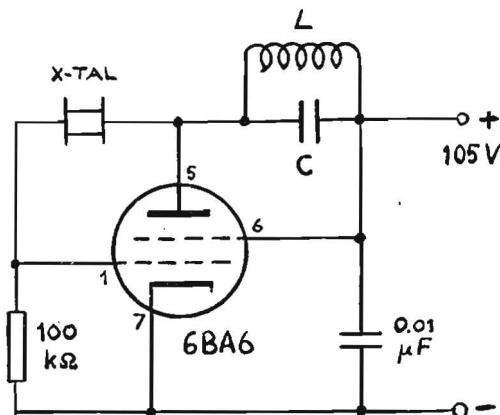
—BBZ

SISTA MANUSDAG

NUMERA DEN 5 I MÅNADEN FÖRE

ÖVERTONSOSCILLATOR

Modell SM1JA



Envar som pysslat med övertonsoscillatorer torde ha kommit underfund med att de understundom är vad som längre västerut kallas »tricky in operation». Man måste ju som regel dels avstämman en krets och dels justera återkoppling. För att åtminstone slippa det senare konstruerades oscillatorn enl. figuren. Kretsen LC avstämmer till önskad överton. En kristall på 3,5 MHz svängde villigt på sin sjunde överton, 24,5 MHz, och en 8-MHz kristall (som en vist vägrat att fungera i vanliga kopplingar) svängde fint på sin tredje överton. Försök att få 40 MHz ur 8-MHz misslyckades dock, möjligen på grund av alltför lågt Q-värde i avstämningsskretsen. Prov gjordes också med ena halvan av en dubbeltriad, 6J6, och även då svängde 8 MHz-kristallen på sin tredje överton, medan 3,5 MHz-kristallen inte ville svänga högre än på sin femte.

För att utröna hur beroende oscillatorns funktion är av strökapacitanser roade jag mig med att ansluta 8 MHz-kristallen med ett par hoptvinnade trådar, vars längd var ett par decimeter. Även då var oscillatorn stabil.

Nämnas bör kanske också, att L/C-förhållandet bör vara lågt, men kretsens injustering är inte kritiskt utom möjligen vid högre frekvenser. Vidare bör påpekas, att jag bara hade tillgång till de två omnämnda kristallerna, så det är möjligt att en konventionell övertonsoscillator är bättre, om kristaller med lägre aktivitet skall användas.

Det vore roligt, om någon ville prova oscillatorn i sin 144-MHz tx eller i något annat sammanhang och delge sina erfarenheter. Till dess

73's de

—JA

GLÖM EJ MINNESFONDEN

SM7-meeting i Hälsingborg

Nordvästra Skånes radioamatörer och DL7 (SM7MG) hade inbjudit till distriktsmeeting i Hälsingborg söndagen den 1 december å hotell Astoria.

Ett 50-tal amatörer från när och fjärran hade infunnit sig. Även broderlandet var representerat genom några amatörer från Hälsingömrådet samt föredragshållarna OZ8T och OZ7BR.

Ordföranden SM7QE hälsade deltagarna hjärtligt välkomna och konstaterade därvid att tillslutningen var över förväntan med deltagande från Ystad, Malmö, Lund, Landskrona, Hälsingborg, Höganäs, Perstorp, Tyringe, Hässleholm, Osby, Bromölla, Karlshamn, Ronneby och Karlskrona.

DL7, SM7MG, redogjorde i korta ordalag för sin aktivitetsundersökning. Nära 80 svar hade inkommit och flera äro utlovade. Svaren ge en god bild av aktiviteten i 7:e distriktet. En del uppgiftslämnare hade försett sina blanketter med foton av förnämliga utrustningar med vidhängande op. Vidare talade MG om SSA och arbetet på kansliet. Han nämnde särskilt att kanslisten SM5AYL gör ett mycket gott arbete, liksom för övrigt hela styrelsen.

Därefter kåserade OZ7BR och OZ8T om det internationella geofysiska året och amatörernas medverkan i detta. Man omtalade vad som gjordes i England, Holland, Belgien, Tyskland och USA. Om verksamheten i Sverige visste man däremot ej så mycket. Sedan kom talarerna in på EDR:s medverkan i IGY. Om vägutbredning på kortvåg och UK, jordmagnetism och jonosfärobservationer och om erfarenheterna med IGY-sändaren OZ7IGY på 144,005 Mc. Det hela var mycket intressant och uppskattades livligt av de närvarande.

Härefter följde diskussion ang. TVI och BCI. Som inledare fungerade SM7BOO. Många positiva synpunkter framkom på dessa problem, bl. a. av 7AUO och 7AMI. 7MG nämnde att i USA finns på många ställen en fyrmannakommitté som handhar BCI och TVI. Om vi inte minns fel bestod kommittén av en representant från Televerket, en radiohandlare, en lekman och en radioamatör. Till denna kommitté hänvisas alla som ringer till olika amatörer och klagar på störningar. Detta är kanske något att ta efter i SM.

Efter sammanträdet besågs sändare och trafikmottagare som utställdes i ett av hörnrummen på hotellet. Ett gott arbete hade nedlagts på att upprätta en UK-station på 70 cm. 7BE och 7BOR hade QSO med Malmöstationen 7BCX med utmärkt resultat (se vidare UK-spalten).

Vid 13-tiden intogs gemensam lunch och efteråt fortsatte diskussionen. Härvid framkom bl. a. önskemål om att anordna SM-7-meeting vår och höst på olika platser inom distriktet.

På morgonen och även efter lunchen gjordes försök med mobila stationer. Passning på 3620 kc hade ordnats för de ankommande gästerna, men tyvärr klaffade det ej riktigt, då värdarna hade fullt upp att göra, dels med mottagning av representanter från OZ, och dels med förberedelser för sammanträdet och UK-försök. Blekinge-gänget fick dock kontakt från 7GC:s bil med 7GE som bevakade östra infarten till Hälsingborg och som sedan lotsade oss fram till Astoria.

På återvägen hade vi QSO med 7XV och 7BJR, men eftersom det var ganska sent på eftermiddagen, överröstade QRM:et snart våra signaler, så att vi fick avbryta.

Till arrangörerna vill vi rikta ett varmt tack för givande och trevlig samvaro och hoppas att vi träffas igen på någon annan ort under liknande gemytliga former.

Blekingegänget

ALLA BIDRAG
EMOTTAGAS MED GLÄDJE
AV RED.

Kom ihåg
PREFIX- OCH ZONKARTAN
SSA VÄGGLÖPARE
CERTIFIKATBOKEN
beställes från
FÖRSÄLJNINGSDETALJEN
Stockholm 4

CONTENTS OF QTC 1

- ◇ Region I-meeting in Bern (SM5ZD).
- ◇ Around the Quad-antenna. Translation from QST November 1948 (SM5KV).
- ◇ Subject: Grid-dippers. Part three of translation from CQ January 1953 (SM5AQV).
- ◇ Variation of the PA-output with a clampvalve (SM6AIJ).

ÄR ER STATION I TOPPTRIM?

Den amatör, som vill hålla sin station i topptrim, måste följa med den tekniska utvecklingen och inte endast på amatörradiosektorn. Många idéer inom angränsande fält, television, transistor-teknik, elektroteknik, high-fidelity- och förstärkarteknik, kan omformas och nyttiggöras för amatörradiobruk.

RADIO och TELEVISION

har mycket att ge en sändareamatör dels genom artiklar, som direkt berör amatörradioproblem, exempelvis konstruktionsbeskrivningar av sändare, mottagare och antenner för kortvåg och UKV, och dels genom mera allmänna tekniska översikter och artiklar om beräkningsmetoder, mätmetoder och mätapparatur. Många av de mer teoretiska artiklarna av in- och utländska experter i tidskriften kan Ni också ha ovärderlig nytta av.

NEDSATT PRIS

RADIO och TELEVISION kostar för helår 18:-. Förutsatt att minst 10 % av SSA:s medlemmar prenumererar på tidskriften får Ni emellertid den för nedsatt pris, kr. 15:30. Sänd i dag in nedanstående kupong till SSA, Magnus Ladulåsgatan 4, Stockholm 4.

DESSUTOM

får i år RT:s läsare ett enastående erbjudande beträffande en för varje radioamatör oombärlig handbok, RT:s Radiohandbok 1958. Läs mera därom i RT:s decembernummer.

Till SSA, Magnus Ladulåsgatan 4, Stockholm 4.

Undertecknad prenumererar härmed på tidskriften RADIO och TELEVISION 1958 till det nedsatta priset av 15:30. Prenumerationsavgiften får uttagas mot postförskott i samband med att första numret skickas.

Namn

Anropssignal.....

Adress

Postadress

Mera självrannsakan

På styrelsesammanträdet den 16/10 1957 behandlades WZ's uppsats, som återfanns i förra numret av QTC. Styrelsen anslöt sig enhälligt till den rent personliga kommentar, som jag lät införa i QTC bredvid WZ's inlägg.

För övrigt har jag fått ganska många brev i denna fråga. Många värdefulla synpunkter ha kommit fram och det blir säkert tillfällen att återkomma till en del av dessa. Tack, allesammans! Nästan alla brevskrivare delar styrelsens uppfattning, att rent polisiära åtgärder *icke* är bästa vägen fram mot bättre radiotrafikkultur.

Arne Schleimann-Jensen, SM5ZO

VID ÅRSSKIFTET

Glöm ej

WL'S MINNESFOND

Resultat från H22 Contest 1957

HB		Europa	
1. HB9NL	313326	1. DJ1BZ	15264
2. HB9UB	151047	2. G2LB	12546
3. HB9PY	134474	3. DJ2YA	12528
4. HB9BX	123580	4. DL7CW	10863
5. HB1MO	115710	5. G3IQE	9259
		6. OK1VR	7410
		7. DJ3KR	5722
		8. SM7EH	5184

SM		Utom Europa	
1. SM7EH	5184	1. W3GHS	3600
2. SM6CBC	1764	2. W1ADM	3321
3. SM4BPJ	1008	3. W1BFT	3024
4. SM3ATY	855	4. W1OJR	2160
5. SM5AJU	240	5. EA9AP	1500
6. SM6BDS	192		
7. SM5BTX	147		
8. SM5AHJ	108		
9. SM5BUS	75		

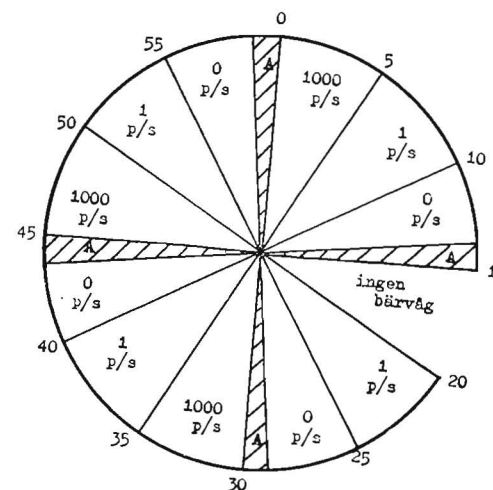
SM7EH och SM6CBC kommer att erhålla var sitt diplom. Grattis.

73

—CCE

MSF

Den amatör, som är intresserad av att trimma sin kalibreringsoscillator till exakt frekvens, kan med fördel använda sig av den engelska kalibreringsstationens, MSF, signaler. Stationen sänder på frekvenserna 2,5, 5 och 10 Mp/s, och en timmas lyssning gav nedanstående sändningschema.



Modulationen utgöres dels av en ton med frekvensen 1000 p/s, dels av pulser med frekvensen 1 p/s. Vid det senare fallet indikeras varje hel minut med en kort ton.

Vid trimningen av oscillatoren, är det lämpligt, att nollsväva stationen under någon av perioderna med ren bärvåg eller 1 p/s modulation, d. v. s. under de niominutersperioder, som kommer före varje kvarts timma.

73

SM6CZE

OBSERVERA

att endast den som har tillståndsbevis äger rätt att *inneha* och *nyttja* sändare.

GC2CNC

Monty, GC2CNC, ber oss meddela att han förlorat alla sina SM QSL och är tacksam om de som haft QSO med honom sänder honom nya QSL antingen via RSGB eller direkt till Mr Ernest Banks, c/o Dept. of Agriculture (Agricultural Economics), Victoria Chambers, 28 Conway Street, Jersey, Channel Islands.

Bl. a. har Monty haft QSO med följande för WASM: SM1AHN, 1QX, 2BZI, 2BEJ, 3AXI, 3CEF, 4XL, 4ATM, 5YG, 5CCE, 6VY, 6ANY (skall väl vara AVY), 7WT och 7CZ.

—AHK

TILL SALU

på grund av planer att övergå till annan hobby, till vilken en mer positiv inställning finns hos utomstående, och där det finns frihet och yttranderätt:

fullständig amatörradioanläggning med alla tillbehör för 3-30 och 144 Mc, även VFX och antenner; portabel station med »rävsax»; rundradio-mottagare med UKV-FM och antenn; mätinstrument av olika slag; svenska och utländska fack-tidskrifter och facklitteratur.

Närmare upplysningar på begäran. Svar till »Skrivet för radioamatörer», QTC.

MEDLEMSNÄLAR kr. 3:50

LOGGBÖCKER kr. 3:50 (omslag: blått, brunt och gult)

JUBILEUMSMÄRKEN kr. 2:—/200 st.

POPULÄR AMATÖRRADIO

häft. kr. 12:—, inb. kr. 15:—

UTDRAG UR B:29 kr. —:50.

TELEVERKETS MATRIKEL kr. 1:95

TEKNISKA FRÅGOR kr. —:75

STORCIRKELKARTA kr. 3:—.

MÄRKEN MED ANROPSSIGNAL

med nålfastsättn. kr. 3:50.

med knapp kr. 4:—.

LOGGBLAD FÖR TESTER kr. 1:50 per 20 st.

INTERN. AMATÖR CERT. kr. 3:—

SSA VÄGGLOPPARE 5 färger, 33×63 cm.

kr. 6:—

PREFIX- OCH ZONKARTA kr. 8:50

Sätt in beloppet på postgirokonto 15 54 48 och sänd beställningen till

FÖRSÄLJNINGSDETALJEN

Stockholm 4

UR HAMPRESSEN

QST, november 1957

New Approach to Mobile Converter Construction. En mobil converter med HF-steg (6BZ6), blandare-oscillator (12AT7) och plug-in-spolar för banden 3,5—28 MHz. MF-en är avpassad till BC-bilradion (600—1500 kHz) (16—20).

Project Perseids 1957. W2CXY berättar om meteor-scatter-förbindelser under augusti 1957 (26—27, 174).

Improved Control Circuit for Regulated Power Supplies. Elektronisk spänningsreglering med hjälp av katodföljarkopplingar (30—33).

Beam Support for Old Men. En artikel som ger tips om hur man ordnar sig en fällbar beammast. Här i SM inte enbart av intresse för äldre hams som inte vill klättra högt (36—37).

Final Results, 23rd ARRL International DX Competition. CW och Foni resultat på sidorna 50—62.

CQ, november 1957

Grounded Grid Exciters 4 st. 6AG7:or ger ett par watt ut på alla band (40—41).

Designing QSL's at Home. Hur man gör sitt eget QSL-kort och vilka färger, stilar, storlekar m. m. man kan tänka sig (42—48).

Conversion of AM Transmitters to DSB Operation. Vad och hur man ändrar när man vill komma igång med DSB och hur man testat sändaren (49—51, 182).

1200 Volts, Regulated. Två 1625:or, en 6AC7, två OB2 och litet komponenter ger 500—1200V reglerad spänning vid 50—200 mA, 0,1 % (58—59).

Multi-Band Vertical. En ground-plane-antenn för 40, 20, 15, 10 mb som matas i en punkt med 50-ohmskabel och där de ingående vertikala elementen inte är fler än tre (69, 162).

POPULÄR AMATÖRRADIO

häft. kr. 12:—, inb. kr. 15:—

GELOSO VFO 4/104

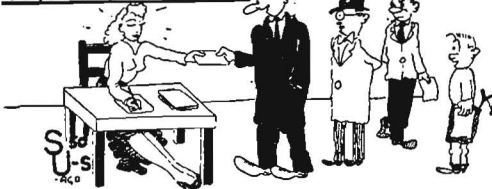
Gelosos nya VFO-typ kommer för första gången till Sverige i januari 1958. Alla amatörband — även 11 meter — rörbestyckning 6CL6/5763.

Pris netto kronor 100:—

VIDEOPRODUKTER

Olbersgatan 6 A Göteborg Ö
Tel. 21 37 66, 25 76 66

NYA MEDLEMMAR



Per den 10/12 1957

- SM3GV Svensson, Sune, Krokvägen 3, Gullänget.
SM6HO Karlsson, Ragnar, Solhem, Fristad.
SM3JS Ahlqvist, Bertil, Barrstigen 26, I, Bromma.
SM7AIB Skog, Rune, Rabygatan 65, Malmö Sv.
SM7APE Svensson, Rune, Kungshögsgatan 16, Ljungby.
SM6BAX Klamfelt, Rune, Anderstorpssvägen 25, Tibro.
SM7CEA Eriksson, Lars-Erik, Box 55, Osby.
SM7—2929 Holm, Egon, Packarp, Vetlanda (ex BPC). (Se signalförändringar!)
- SM5—2930 Sandberg, Bengt, Östermalmsgat. 122, Motala.
SM3—2931 Hilmersson, Ivan, Box 126, Bispfors.
SM8—2932 Howell, Edward, (G3GUP) 12 Saffron Way, Walderslade, Chatham, Kent, England.
SM4—2933 Mattsson, Erik, Manillagatan 16/3, c/o Britz, Örebro.
SM7—2934 Johansson, Bertil, Box 12, Nordanå.
SM5—2935 Lindgren, Göran, Norra Plankgatan 22, 1 1/2 tr., Norrköping.
SM3—2936 Larsson, Tore, Domsjövägen 46, Domsjöverken.
SM4—2937 Gustafsson, Karl Axel, Ringgatan 24, Örebro 1.
SM3—2938 Strandberg, Kjell, Skortsjö, Moliden.
SM4—2939 Önnelöv, Börje, Fredsgatan 5 B, Hallsberg.
SM4—2940 Carlsson, Lennart, Brl 2142, Munkfors 1.
SM7—2941 Pettersson, Lennart, Djäknegat. 25 A, Malmö.

Adress- och signalförändringar

Per den 10/12 1957

- SM4CE Hohlfeldt, Eskil (ex-1190), Brl 188, Amotfors.
SM5FM Bergström, Stig (ex-2908), Beckomberga sjukhus, Box 56, Bromma 4.
SM5LR Carlund, Sören, Hagagatan 50 A, Norrköping.
SM5RA Sandén, Thore, Skogsvägen 17, Lahäll.
SM5WS Cedermark Rune, Kolbäck.
SM4YL Nyberg, Astrid, Hertigväg. 8 B, Kristinehamn.
SM5AFD Nilsson, Sture, Nybrogatan 77, Stockholm Ö.
SM6ADE Svantesson, Lennart, Starkoddersvägen 8, Trollhättan.
SM5AIG Myhrberg, Ingemar, August Wahlströms väg 25, Danderyd.
SM4ATM Persson, Börje, Magasinsgatan 7 A, Säfle.
SM5AFP Norstedt, Bertil, Hägernäsvägen 8, IV, Viggby.
SM5ANY Lenning, Gunnar, Maltesholmsvägen 129, VII, Vällingby.
SM6BFB Gustafsson, Rune, c/o Kroon, Åkerigatan 6, Borås.
SM5BAQ Andersson, Sven, Skälbyvägen 69, Barkarby.
SM5BGY Montán, Henning, Tennegatan 2 B, Västerås.
SM4CFE Lagerholm, Sven, Rudsväg. 18 C, II, Karlstad.
SM7—1037 Peterson, Erik, Postgatan, Kv. Laxen D 1, Perstorp.
SM4—2868 Johansson, Bo, Mejerigatan 13, Arvika.
SM7—2929 Holm, Egon (ex-BPC), Packarp, Vetlanda.

WBCN

South African Radio League utdelar diplommet Worked British Commonwealth of Nations enligt samma fordringar som RSGB:s WBE, Worked British Empire.

Det gäller alltså att visa upp QSL från ett »engelskt» prefix i var och en av de fem kontinenterna (Nord- och Sydamerika räknas som en kontinent).

Avgiften är 2/6 vilket motsvaras av 8 svars-kuponger.

I detta sammanhang påpekas att SARL höjt avgiften för AAA, All Africa Award, till 5/—, vilket belopp motsvaras av 15 IRC.

SSA har fått fullmakt att granska ansökningar för både WBCN och AAA. Expeditionsavgift 3:—.

—AHK

WAA

Som nya länder för WAA räknas numera även:

- Aves Island YVØ
Revila Gigedo XE4
Corn Islands YNØ
British Virgin Islands VP2
Se QTC 9/57.

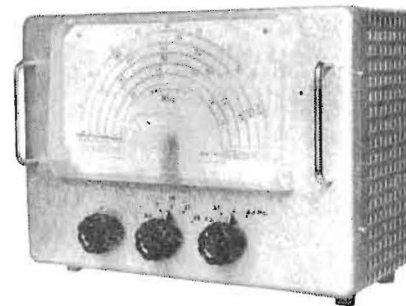
—AHK

HAM-annonser

Denna annonsspal är öppen för radioamatörer, som i denna sin egenskap riktar sig till andra radioamatörer. Annonspolis 1 kr per grupp om 42 bokstäver, siffror eller tecken, dock lägst 3 kr. Icke SSA-medlemmar dubbel taxa. Text och likvid insändas var för sig till kansliet före den 10 i månaden före införandet. Annonssörens anropssignal skall utsättas i annonsen. Enbart post-box godtas således ej som adress. För kommersiell annons gäller QTC ordinarie annonspriser (se omslagets andra sida). I tveksamma fall förbehåller sig red. rätt att avgöra, om annons skall anses som kommersiell.

KÖPES: Schema BC 348 R. Sv. till H. Wagenius, Jvg 25, Kiruna C.

TILLFALLE. 100 kc kristaller högsta klass fabr. RCA 25:—/st. Ideala omformare för mobila stationer PE-103-A 6 eller 12 V — 500 V 160 mA fullt kompl. 280:—/st. Finfina fabriksstillv. apparatlådor 550x280x250 mm hammarlack, förnicklade handtag kompl. med chassin 75:—/st. Variabla kond. 50 pF 2:—, 100 pF TX-typ 1000 V 10:—/st. SM6AAB, G. Packendorff, Värmlandsgatan 8, Borås.



GELOSO VFO

Variabel frekvensoscillator för amatörbanden, typ 4/101. Frekvensområden: 10-15-20-40 och 80 m-band. Rörbestyckning: 6J5, 6AU6, 6L6-GT. VFO:n lev. trimmad med skala och monterad men exkl. rör. Best. nr T 30.

Netto kr. 95:—

Vid samtidig beställning av GELOSO VFO samt LEISTNER-låda 19a (se bilden) best. nr K 517, lådan oborrad, lämnas ett specialpris.

Netto kr. 135:—

NYHET! GELOSO VFO

typ 4/104. Variabel frekvensoscillator för amatörbanden. Frekvensområden: 10-11-15-20-40-80 m. VFO:n är avsedd att utstyra rören 807 eller 6146, antingen vid AM eller CW enl. C.C.S. eller I.C.A.S. normer. Rörbestyckning: 1 st. 6CL6 samt 1 st. 5763. Anodspänning: 275—350 V DC. Glödspänning: 6,3 V & 1,4 A. VFO:n lev. trimmad med skala men exkl. rör. Best.-nr T 32.

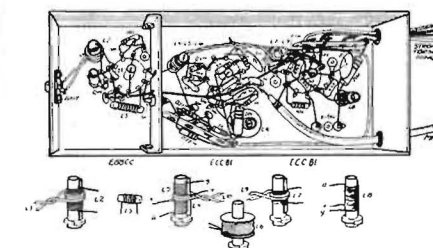
Netto kr. 100:—

T 32 är leveransklar i början av 1958.

Specialpris för AMATÖRER på röret 5763 netto Kr. 15:—. Detta rör betingar i vanliga fall ett pris av netto Kr. 40:—. 6CL6 pris netto Kr. 14:—.

ELFA Radio & Television AB

Holländargatan 9 A Box 3075 Stockholm 3
Tel. 240 280 Postgiro 25 12 15



X 81 3-rörs supertillsats för 2-metersbandet. Kompl. byggsats med färdigborrat chassi. Netto kr. 60:—

X124 Modulatörförstärkare med klipperfilter. Tryckt ledningsdragning. Kompl. byggsats med färdigborrat chassi. Netto kr. 60:—